

SREČNO

Celje - skladišče

D-Per

539/1974

1119740722,11

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO
OZD ZASAVSKI PREMGOVNIKI
TRBOVLJE

LETO X.
NOVEMBER 1974

ŠTEV. **11**

Bodočnost je jasna! Rudar — Borisa Kalina, pred vhodom v poslopje skupščine občine Trbovlje (Foto M. C.)

*Članom delovnih skupnosti vseh temeljnih organizacij
združenega dela in skupnih strokovnih služb Zasavskih
premogovnikov, čestitamo ob dnevu republike
— 29. novembra!*

Naša predvidevanja za leto 1975

Nagibamo se h koncu leta 1974 in marsikdo se sprašuje, kaj nam bo prineslo leto 1975? Nekateri ga ocenjujejo kot leto velikih naporov za doseg boljših izenačenih gospodarskih rezultatov. Ne smemo prezreti dejstva, da že dalje časa v našem širšem gospodarskem prostoru ne dosegamo rezultatov, ki jih načrtujemo. Če že dosegamo predvideno rast obsega proizvodnje in družbenega proizvoda, nam uhaja iz rok problematika cen in nezadržna rast inflacije, pa zopet velika rast nelikvidnosti in k temu še naraščajoči primanjkljaj v zunanjetrgovinski menjavi. Vse to so pojavi, ki imajo v določeni meri svoj neposredni in posredni vpliv tudi na našo delovno organizacijo in seveda s tem tudi na TOZD.

Najprej bi morali oceniti, kako bomo končali leto 1974 v naši delovni organizaciji. Že danes lahko ugotovimo, da se nam ne bo posrečilo izpolnitev načrta proizvodnje premoga za leto 1974, kakor tudi nepredvideni porast produktivnosti. V vseh ostalih dejavnostih delovne organizacije, bodo v glavnem doseženi predvideni rezultati. Ker predstavlja ustvarjanje dohodka v proizvodnji premoga skoraj 80 % doseganja dohodka delovne organizacije, je tudi vpliv na celotno stanje v delovni organizaciji zaradi stanja v proizvodnji premoga izredno močan. Kljub temu, da smo se med letom dogovarjali in sprejemali vrsto ukrepov, nam ni uspelo položaj v proizvodnji premoga v celoti popraviti. K temu so pripomogli najrazličnejši vzroki, ki so seveda še vedno v določeni meri prisotni in bodo deloma pričujoči tudi v letu 1975.

V letu 1975 bo potrebno v prvi vrsti zastaviti na področju vseh dejavnosti takšne naloge, ki jih bomo na osnovi prizadevanj vseh, tako po organizacijski strani, kot tudi po odgovornem pristopu vsakega posameznika, tudi uresničili. Stremimo za tem, da bo obseg teh nalog omogočil takšen finančni rezultat, ki bo dovoljeval ustvariti zadovoljiva sredstva tako za lastno, kot tudi za družbeno reprodukcijo in seveda zadostna sredstva za osebni in

družbeni standard. Takšnim stremljenjem naj ne bi sledila zahteva po urejevanju cen, ampak mnogo večja težnja po hitrejšem dvigu produktivnosti.

V osnovni dejavnosti, tj. proizvodnji premoga bomo morali vsekar doseženo letošnje proizvodnje premoga povečati in vsaj izenačiti, če že ne preseči, proizvodnjo iz leta 1973. K temu mora prispevati že dobavljena oprema v letu 1974 in tista, ki bo dobavljena v letu 1975. Na drugi strani bo seveda potrebno maksimalno izkoristiti vse organizacijske oblike in posege, ki naj zagotovijo to proizvodnjo in z njo tudi rast produktivnosti. Istočasno bo potrebno doseči boljši izkoristek delovnega časa, kar je še vedno ena izmed notranjih rezerv v delovni organizaciji. Poleg teh so seveda tudi še drugi elementi, ki jih bo s splošno akcijo potrebno aktivirati za doseg postavljenih nalog. Vprašanje urejanja cen naj ne bo bistveni element v argumentih za in proti možnostim gospodarjenja, pa čeprav predstavljajo le-te pomembno osnovo za vzporejanje vrednosti energetskih virov med se-

boj in tudi cena premoga na trgu predstavlja določeno vzporejanje vrednosti z ostalimi proizvodi.

Pri vseh ostalih dejavnostih je potrebno zasledovati višjo realizacijo, ki naj bo pogojena ne le z doseganjem višjih cen za proizvode in storitve, ampak tudi z večjim obsegom proizvodnje in storitev, ki jih posamezne dejavnosti oziroma TOZD lahko nudijo. Pri tem je na vsak način nujna nadaljnja modernizacija opekarne, v kateri je možno z uporabo sodobne tehnologije doseči višjo proizvodnjo, boljšo kvaliteto proizvodov in tudi višjo produktivnost.

Naloge so v vsaki TOZD v določeni meri specifične, v nekaterih TOZD pa je potrebno naloge medsebojno koordinirati in izvajati. Zelo pomembna je naloga vključevanja vseh delavcev, tako v spoznavanje, kakor tudi sprejemanje nalog svoje TOZD in tudi delovne organizacije v pogledu izvajanja vseh ukrepov, ki naj omogočijo doseganje načrtovanih rezultatov.

Albert Ivančič, dipl. inž. rud.

Osnove in idejni program investicijskih vlaganj za leto 1975

Ob koncu vsakega poslovnega leta mora delovna organizacija pripraviti svoj delovni načrt proizvodnje za prihodnje leto in na podlagi tega tudi finančni načrt.

Delovni načrt proizvodnje temelji na ugotovljenih potrebah tržišča, na možnostih višine proizvodnje iz odprtih kapacitet, kvalitete surovine, na sistemu uporabljene tehnologije in s tem možnih storitev ter na osnovi kadrovske starostne strukture in števila izvajalcev de-

lovnega procesa, ki naj bo na razpolago.

Pri tem ne smemo zanemariti vprašanja nadomestitve odprtih zalog, pripravljenih za odkopavanje z odpiranjem novih slojev, predelov slojev, etaš in obzorij ter raziskav, ki so potrebne tako za ugotovitev kvalitete premoga, prihrabin in ostalih pogojev kot so pojavi plinov, dotokov vode, nagnjenosti k samovžigu itd.

Vsi ti podatki, zbrani v zadostni meri in pravočasno, nam omogočajo pripravo študij in projektov za nadaljnja investicijska vlaganja v odpiralne dele in potrebno opremo. Seveda pa ne smemo zanemariti poizkusov uvajanja novih tehnologij, saj ne smemo zaostajati v tehničnem napredku, predvsem s ciljem, da bi zmanjšali fizične napore izvajalcev, doseganju boljših storitev in s tem povečanju tudi fizičnega obsega proizvodnje. To je posebno važno prav sedaj, ko postaja premog vedno važnejša energetska surovina, zanimanje mladih za jamsko delo pa upada.

Za investicijska vlaganja v letu 1975 bomo koristili lastno amortizacijo in investicijske kredite.

Vsi investicijski krediti se nanašajo na potrjene investicijske programe, zato je obseg teh del in vlaganj že znan in smo z deli nadaljevali še v naslednjih letih, torej tudi v letu 1975. Po odobritvi novih kreditov, bomo pričeli z deli na modernizaciji in razširitvi zmogljivosti, predvsem v stranskih dejavnostih.

Sistem, ki je bil uveden že v letu 1974, to je, da se za objekte, ki služijo večim TOZD, združujejo sredstva amortizacije posamezne TOZD kot posojilo za skupne naložbe, bo ostal v praksi tudi prihodnje leto.

Amortizacija, ki jo ustvarijo posamezne TOZD, bo po sprejetem prednostnem redu, porabljena v prvi vrsti za dokončanje že začetih objektov, pri rudnikih pa za izvajanje del za zagotovitev proizvodnih kapacitet v naslednjih letih.

Orientacija vlaganj na posameznih TOZD je naslednja:

I. Odpiralna dela v jamah TOZD rudnika Hrastnik:

Jama Dol

Odpiralna dela za vzhodni predel slojišča do kote 200 kot I. faza in kasneje do kote 100 kot druga faza. Projekt je pripravljen tako, da bo večina objektov uporabljenih še kasneje, ko bo sedanje VII. obzorje v jami Hrastnik podaljšano proti vzhodu.

Jama Ojstro

Že pred leti začeta dela na novi transportni poti za jamo Ojstro z

navezavo na navozišče polja Terezija II v jami Trbovlje, bodo z dokončanjem bunkerja in razširitvijo navozišča na Savskem obzorju in črpališča na V. obzorju Ojstro, končana. Nato bo sledil izkop podaljška vpadnika proti VII. obzorju ter odpiranje Javor sloja in Terezija II. polja pod koto 180.

Jama Hrastnik

Z že začetimi deli na izkopu vpadnika med Zveznim in VII. obzorjem ter izdelavi obzorne proge pod vpadnik na višini VII. obzorja, bomo nadaljevali. Izvajali bomo tudi dela pri odpiranju vzhodnega predela Talnega sklada ter dela, ki bodo predvidena za ureditev odvodnjavanja kot zaščite pred možnostjo vdorov vode.

TOZD rudnik Trbovlje

Z že začetimi deli pri odpiranju polja Pasetti, ki bodo služila tudi za kasnejše odpiranje A in B polja, bomo nadaljevali. Na novo bo urejeno tudi navozišče in izdelan ustrezni bunker — presipnik. Nadaljevali bomo tudi z odpiranjem Zg. VII. polja.

TOZD rudnik Zagorje

Jama Kisovec

V tej jami ne bo posebnih investicijskih vlaganj.

Jama Kotredež

Vsa dela bodo usmerjena v prvi vrsti na odpiranje novega VII. obzorja, in sicer najprej v severnem krilu, nakar bo sledil iz vpadnika V-77 prekop v južno krilo in 120 m smerne proge ter zgraditev črpališča. Vzporedno bomo izvajali odpiralna dela za južno krilo.

TOZD Rudarski šolski center

Zaradi težkih delovnih pogojev v sedanjem šolskem revirju v Lakonci, bodo potekale v predelu Zg. VII. polja, odpiralna dela za pripravo novega šolskega revirja.

II. Naložbe v opremo za jamske objekte

Za aktiviranje vseh navedenih investicijsko-odpiralnih del bo nabavljena tudi v projektih predvidena oprema, to je gumijasti transportni trakovi za večje kapacitete, črpalke, oprema za traforazdelilne postaje, itd.

Poleg tega pa bo v marcu na rudniku Hrastnik pričel poizkusno obratovati tudi odkopni stroj Reva-geuse in pripadajoča transportna mehanizacija, kar je že naročeno. Predvideno je, naj bi tako za rudnik Hrastnik kot za rudnik Trbovlje, nabavili v prihodnjem letu še po en komplet kompleksne mehanizacije za 60 m dolgo odkopno fronto in dodatne rezervne pogonske naprave za vodilne transporterje, s čimer bo omogočena njihova uporaba za transport v obe smeri. Predvidena je tudi nabava krajših vodilnih transporterjev, ki naj omogočijo strojni izkop premoga v predelih, ki leže med mejo sloja in transportno progo.

Tudi za rudnik Zagorje je predvideno, da bi sedanje Salzgitter podporje zamenjali s SHP sistemom Marrel Hydro, lažje izvedbe. Obstoječe Salzgitter podporje bi uporabili v šolskem revirju.

Nujno je, da tudi novi šolski revir opremimo s sodobnejšo opremo, da bo dana s tem možnost, da se bodoči rudarji že kot učenci priučijo na njihovo uporabo.

III. Vlaganje v obnovo in modernizacijo zunanjih objektov in naprav

Na rudniku Hrastnik bo obstoječi hladilni stolp, ki je že dotrajan, zamenjan z novim sodobnim sistemom, ki deluje skoraj brez izgub hladilne vode.

Kompresorsko postajo na Neži na rudniku Trbovlje, ki leži na zalogah gline za opekarno, bo potrebno prestaviti v jamo. Obnoviti bo potrebno tudi ventilatorje na Neži.

Zaradi vplivov nadaljnega odkopavanja v jami Kotredež, bo potrebno podaljšati gumijasto ponjavo v koritu potoka Kotredežica za 185 m. V okviru sanacijskega programa bo adaptirana delavnica na separaciji za popravilo jamskih vozčkov.

Na separaciji Trbovlje prehajajo dela na modernizaciji v tretjo, t. j. zaključno fazo. V okviru te bo zgrajena nova prenosnica za 40-tonske vagone, vagona tehnica na tiru 7 za enake vagone, zgrajeni bodo novi usedlinski stroji za fino zrno, vzporejene kapacitete predklasičnih sit in udarnega granulata.

torja v težkotekočinski separaciji, zaradi prehoda na dvo tretjinsko obratovanje in zgrajen objekt s sanitarijami in pomožni prostori za skladišča, kot nadomestilo za porušene objekte zaradi graditve nove kombi elektrarne.

Pri skupnem prevozu bosta na zvrčališčih A in B vgrajeni avtomatski zvrčalni napravi. Nadaljevali bomo z rekonstrukcijo tirov in avtomatizacijo kretnic, predvsem zaradi nabave novih 10-tonskih trolley lokomotiv in kasnejšega aktiviranja 3 m³ jamskih vozičkov.

Gramat bo pričel izvajati 1. fazo rekonstrukcije opekarne, ki obsega predelavo peči, izgradnjo rezervuarjev za mazut, ureditev platojev z zgraditvijo kanalizacije in asfaltiranjem ter zgraditvijo sanitarij. Vprašanje graditve novega dimnika še ni dokončno rešeno.

Toplarna bo razširila svoje kapacitete z zgraditvijo vročevoda v naselje Polaj, hkrati pa bo potrebno zgraditi še III. fazo kotlarne, pri obstoječih kotlih pa predelati kurilna, zaradi prehoda na bodoče kurjenje s premogovim prahom.

Tudi ESD mora obnoviti svoj park delovnih strojev, urediti kopalnico in sušilnico za elektro motorje ter z demontažo drobilne postaje na Gvidi poiskati možnost izkoriščanja teh prostorov za delavnico.

Zaradi perspektivne gradnje predorov, bo RGD prešel na nabavo lastne opreme, ki je potrebna za izvajanje tovrstnih del. Nujno bo moral povečati upravno zgradbo, skladišča in urediti sanitarije za delavnico. Tudi na gradbiščih bo morala ta TOZD obnoviti obstoječe poslovne prostore z nabavo novih montažnih barak, oziroma stanovanjskih prikolic.

Avtopark bo še nadalje moderniziral svoj prevozni park, predvsem z nabavo sodobnih naprav za nakladanje oziroma razkladanje lesa. Obnovil in razširil bo tudi delovne stroje.

V okviru skupnih strokovnih služb bo v prvi fazi modernizacije lesnega skladišča aktivirana rampa za razkladanje, urejena žaga za prečni in vzdolžni rez in zgrajeni boksi za posamezne vrste lesa, kar bo kasneje omogočalo prehod na paletiziran transport lesa za jamo in v jami.

S tem opisom sem le grobo opisal program in obseg investicijskih vlaganj za leto 1975, pri čemer pa niso zajete drobne izboljšave, čeprav so tudi te mnogokrat za delovni proces izredno pomembne.

Adolf Jermol, dipl. inž. rud.

legacija lahko najmanj 5 članov, splošna pa najmanj 10 članov. Podrobnosti v zvezi s sestavo in številom članov delegacij, pa so določene s statutom ali s kakim drugim splošnim aktom. Volitve delegaciji razpisujejo delavski sveti, delo v zvezi s pripravami za volitve delegacij in ugotavljanje volilnih izidov, pa ugotavlja volilna komisija, ki jo imenuje delavski svet TOZD oziroma SSS. Nadzorstvo nad potekom dela volilnih komisij v TOZD in SSS opravlja občinska volilna komisija. Glasovanje na volišču vodijo in ugotavljajo volilni izid, volilni odbori, ki jih imenujejo volilne komisije.

V zvezi z volitvami članov v delegacije, pa je bilo s strani družbenopolitičnih organizacij, ki delujejo v TOZD in SSS ZPT, opravljen veliko delo. Opravili so ga v sodelovanju z volilnimi komisijami pri občinskih konferencah SZDL. To so bila razna posvetovanja in dogovori o poteku akcije, sestanki koordinacijskega odbora za volitve, seje volilnih komisij pri občinskih komitejih in občinskih konferencah SZDL, priprava temeljnih izhodišč za oblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti — SIS, priprava kadrovskih kriterijev za vodilne funkcije v SIS, nato pa v okviru kandidacijskega postopka sestanki volilnih komisij v zvezi s seznantvijo s postopkom in predlogom zakona o volitvah, izvedba kandidacijskih konferenc v TOZD in SSS, določitev kandidatov za člane delegacij, predlaganje možnih kandidatov za vodilno funkcijo, ipd. Vsa ta dela so bila urejena s posebnim rokovnikom, za izvedbo volilnih opravil za volitve delegacij in delegiranje delegatov v skupščine SIS.

Na temelju zakonskih določil oblikujejo delavci oziroma volilci, ki trajno delajo v delu TOZD, ki ni na območju občine, v kateri je sedež, svojo delegacijo. Če ima taka enota manj kot 10 delavcev, lahko ti določijo s svojim splošnim aktom, da bodo oblikovali enotno delegacijo, skupaj z drugimi deli TOZD na njenem sedežu. Take primere imamo v ZPT v TOZD RGD (delovišča v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju), v TOZD RŠC (oddelek za izobraževanje odraslih v Trbovljah), TOZD avtopark (enota v Za-

Volitve delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti

V uradnem listu SRS, št. 34, z dne 14. novembra 1974, je bil objavljen zakon o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti.

Na temelju tega zbora bomo v vseh TOZD in SSS pri ZPT, kakor tudi v drugih delovnih organizacijah širom Slovenije, **volili člane delegacij, v četrtek, 5. decembra 1974**, medtem, ko bomo volili delegacije

v krajevnih skupnostih v nedeljo, 8. decembra 1974. Volitev se bomo udeležili vsi, ki imamo volilno pravico. Volitve dne 5. decembra t. l. bodo na običajnih voliščih v vseh TOZD in SSS ZPT, medtem ko bodo potekale volitve v krajevnih skupnostih na voliščih, ki bodo posebej objavljena.

Člane delegacij bomo volili tajno in sicer z glasovnicami. Izvolili jih bomo za dobo štirih let. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen za člana iste delegacije. Zakon določa, da ima posebna de-

gorju). Temu ustrezno so TOZD pripravile volilne imenike.

Vse člane delovne skupnosti vseh TOZD in SSS ZPT vabimo, da se pravočasno pozanimajo, kje bodo volili, kdo so njihovi kandidati za

izvolitev v delegacije, če so vpisani v volilni imenik in ostalo, kar je v zvezi z volitvami. V vsakem primeru pa naj se sleherni član kolektiva udeleži volitev dne 5. decembra in 8. decembra tega leta.

Izpolnjevanje delovnega načrta od 1. 1. do 15. 11. 1974

Proizvodnja premoga (ton)

TOZD	načrtovano	doseženo	doseženo	%
rudnik Hrastnik	596.780	512.513	— 84.267	85,9
rudnik Trbovlje	629.396	586.887	— 42.509	93,2
rudnik Zagorje	301.604	289.820	— 11.784	96,1
SKUPAJ	1.527.780	1.389.220	— 138.560	90,9
RSC	30.560	15.340	— 15.220	50,2
ZPT	1.558.340	1.404.560	— 153.780	90,1

Proizvodnja gradbenega materiala

	letni načrt	doseženo	%
TOZD rudnik Hrastnik			
— betonarna (kos)	92.000	106.078	115,3
— kamnolom (m ³)	24.000	13.056	54,4
TOZD GRAMAT			
— opekarna (enot)	7.300.000	7.493.251	102,6
— kamnolom (m ³)	35.000	23.736,5	67,8
TOZD rudnik Zagorje			
— kamnolom (m ³)	162.000	143.935,5	88,8

Storitve, ostala proizvodnja

TOZD RGD (din)	52.500.000,00	56.395.368,05	107,4
TOZD avtopark (t/km)	—	4.621.042	—
TOZD ESD (ure)	321.080	299.692	93,3

Erika Kavčič

Finančni obračun januar — september 1974

Končni rezultat poslovanja v devetih mesecih t.l. ni ugoden, saj izkazujemo v delovni organizaciji kot celoti, še vedno izgubo, in to v višini 1.405.200,00 din. Negativni in pozitivni ostanki dohodka izgledajo po posameznih TOZD takole:

Za varno delo gre

Po velikih katastrofah, ki se, žal, še tako pogosto dogajajo v naših rudnikih, skoraj vedno ugotavljamo visok odstotek sekundarnih žrtev brez katerih bi te katastrofe bile blažje in v nekaterih primerih le nesreče brez žrtev.

V vseh takih nesrečah, predvsem po nevarnih eksplozijah metana, premogovega prahu ali razstreliv, kjer nastajajo strupeni plini, je pa za uspeh reševanja ljudi, ki se nahajajo v ogroženih jamskih prostorih, merodajna edino takojšna, premišljena in situaciji v jami prilagojena akcija reševanja.

Jugoslovanski komite za varnost in zaščito pri delu v rudarstvu, geologiji in metalurgiji, je z namenom, da se na najširši strokovni ravni razpravlja o vzrokih in posledicah nesreč in temu primerno sprejema tudi ukrepanje, organiziral v dneh od 6. do 9. novembra 1974 pod pokroviteljstvom izvršnega sveta SR Črne gore, 2. jugoslovanski simpozij o načrtih obrambe in reševanja v rudarstvu in metalurgiji.

Komite je namreč smatral, da je temelj za preprečevanje nesreč, kakor tudi za uspešno reševanje moštva po nesrečah, dobro pripravljen in vsem zaposlenim tudi dobro poznan načrt obrambe in reševanja.

Na simpoziju je bilo objavljenih 18 referatov s tematiko obrambe in reševanja v rudarstvu in metalurgiji, od katerih navajam le nekaj bistvenih ugotovitev.

1. v večini katastrof v Jugoslaviji v zvezi z eksplozijo metana, je v jamah prišlo do okvar na ventilacijskih napravah in s tem vsaj za krajšo dobo do sprememb prezračevalnega režima;

2. pri katastrofah največkrat zataji hitro prenašanje informacij, ki so osnovni pogoj za ugotavljanje situacije in temu primernih ukrepov;

3. načrti reševanja niso dovolj strokovno obdelani in večkrat tudi neažurni;

4. tisti, ki bi morali voditi reševanje, k reševanju često pristopajo prepozno;

5. ogroženi se vedno ne držijo načrta reševanja in se često rešujejo po usodnih poteh.

Zasavski premogovniki so poslali referat o načrtu obrambe in reševanja v primerih vdorov vode v jamo Ojstro. V njem so bili glede na specifičnost vdorov redkotekoče mase iz starega dela, poudarjeni vsi ukrepi, predvideni v načrtu reševanja, ki zagotavljajo dovolj hitro obveščanje in pravočasen ter varen umik, poleg tega pa podani tudi preventivni ukrepi, s katerimi preprečujemo nevarne akumulacije in vdor akumuliranih tekočih mas v jamski prostor. Glede na dejstvo, da so vdori mulja, blata in vode v jami Ojstro specifičen in osamljen pojav, omejen po načinu na stanka samo na to jamo, ni bilo na to temo nobene razprave.

Iz vsebine ostalih referatov, predvsem pa analize nekaterih karakterističnih nesreč v naših rudnikih, s poudarkom za izdelavo in izvajanje načrtov reševanja, pa je posebna komisija simpoziju predložila v glavnem naslednje sklepe:

1. Izdelava načrtov obrambe in reševanja, je zaradi delikatnosti varnostnih ukrepov predvsem pa ventilacijskega sistema tako pomemben, da bi morali izdelavo načrtov, kakor tudi odobritve, postaviti na višjo strokovno raven. Načrta obrambe in reševanja naj bi v bodoče obravnavali predpisno tako, kot rudarski projekt.

2. Vsi zaposleni s povečano odgovornostjo (vodilni delavci) in tudi ostali, ki imajo po načrtu reševanja določene zadolžitve, morajo svoje znanje o načrtu reševanja pokazati pri letnem preverjanju znanja. Tistim, ki po načrtu direktno vodijo reševanje, bi znanje preverjali pred posebno strokovno komisijo.

3. V vseh rudnikih Jugoslavije, naj se s predpisi uvede dispečerstvo (pri nas dežurstvo), s čemer bo zagotovljena v vsakem času takojšnja in dovolj strokovna intervencija.

TOZD	v proizvodnji premoga, din	ostalo din	skupaj din
rudnik Hrastnik	— 6,218.900,00	— 75.900,00	— 6,294.800,00
rudnik Trbovlje	4,826.100,00	— 110.100,00	4,716.000,00
rudnik Zagorje	—11,647.600,00	1,326.200,00	—10,321.400,00
separacija		650.800,00	650.800,00
RGD		8,333.300,00	8,333.300,00
ESD		926.200,00	926.200,00
GRAMAT		772.800,00	722.800,00
avtopark		574.600,00	574.600,00
RSC	— 948.800,00	— 90.100,00	— 1,038.900,00
SSS		276.200,00	276.200,00
Skupaj	—13,989.200,00	12,584.000,00	— 1,405.200,00

V enakem razdobju lanskega leta smo dosegli pozitivni ostanek dohodka v višini 8,473.700,00 din.

Na izgubo vpliva predvsem nedoseganje načrtovane proizvodnje premoga, ki znaša v tem razdobju:

TOZD	načrtovano ton	doseženo ton	razlika ton
rudnik Hrastnik	498.000	435.850	— 62.150
rudnik Trbovlje	534.000	489.840	— 44.160
rudnik Zagorje	256.000	247.400	— 8.600
RSC	26.000	12.410	— 13.590
Skupaj	1,314.000	1,185.500	—128.500

Vrednost nedosežene načrtovane proizvodnje znaša preko 25,4 milijonov din. V primeru, da bi proizvodni načrt dosegali, izgube ne bi bilo.

Če si ogledamo poslovanje TOZD podrobneje, pridemo do naslednjih ugotovitev:

Rudnik Hrastnik:

- izguba pri premogu rezultira in nedoseganja načrtovane proizvodnje;
- pri ostalih dejavnostih izkazuje negativni saldo delavnica in zemljiška posest; ta je višji kot so pozitivne razlike pri storitvah, samskem domu, pralnici, kamnolomu, betonarni, toplarni in menzi;
- izredni dohodki z ozirom na obračunane zamudne obresti sicer presegajo izredne izdatke; slednji so zelo visoki, saj znaša plačana škoda po rudarjenju skoraj 800.000,00 din.

Rudnik Trbovlje:

- premog izkazuje sicer ugoden rezultat, ki bi pa bil lahko še boljši, če bi rudnik dosegal načrtovano višino proizvodnje;
- ostale dejavnosti imajo precejšnji minus, saj izkazujejo razen storitev, izgubo prav vse: delavnica, samski dom, zemljiška posest, pralnica in menza.

Rudnik Zagorje:

- o izgubi v proizvodnji premoga je bilo že toliko izgovorjenih in napisanih besed, da so razlogi znani;
- ostale dejavnosti izgubo pri premogu znižujejo; tu gre predvsem za pozitivne ostanke dohodka pri delavnicah, storitvah, samskem domu, kamnolomu, žagi in prevozih po normalnotirni železnici; negativni rezultat izkazuje le zemljiška posest.

Separacija:

- stroški skupnega prevoza, separiranja in drobljenja premoga, se prenašajo na rudnika Hrastnik in Trbovlje v dejanski višini; pri teh storitvah ni razlike med realizacijo in stroški;

— pozitivni rezultat je pri nakladanju in transportu premoga za elektrarno in cementarno, pri raznih storitvah in delavnici.

RGD:

— pozitivna razlika na domačih gradbiščih je letos višja, večji je tudi neto devizni priliv od del v inozemstvu.

ESD:

— vse tri enote — strojna in elektro delavnica ter toplotna, so zaključile poslovanje z ugodnim rezultatom, ostanek dohodka je neprimerno višji od lanskoletnega.

GRAMAT:

— končni rezultat je nekoliko boljši kot je bil lani, opekarna in gradbena skupina sta pozitivni, kamnolom ima še izgubo, ki pa se je v zadnjih mesecih močno znižala.

Avtopark:

— vse delovne oziroma obračunske enote, razen osebnega prometa, so pozitivne; najugodnejši rezultat je v tovarnem prometu.

RŠC:

— proizvodnja premoga ima zaradi nedoseganja načrta izgubo;
— stroški drugih oblik izobraževanja so skoraj v celoti pokriti s prispevki drugih TOZD in republiške izobraževalne skupnosti, saj znaša nepokrita razlika le 90.100,00 din.

SSS:

— proizvodne dejavnosti (žaga, laboratorij in razne storitve) so pozitivne, negativni so počitniški domovi in to, Partizanski vrh ter Novigrad, dočim sta Rab in Crikvenica pozitivna;
— drugi stroški se prenašajo, tako kot preje upravno prodajna režija, v dejanski višini na vse TOZD po dogovorjenem ključu tako, da pri tej obračunski postavki ni nobenih razlik.

ZPT:

Če primerjamo ostanke dohodka oziroma izgubo z istim razdobjem leta 1973, dobimo naslednjo sliko:

TOZD	1974	1973	razlika
rudnik Hrastnik	— 6,294.800,00	4,901.200,00	—11,196.000,00
rudnik Trbovlje	4,716.000,00	6,977.600,00	— 2,261.600,00
rudnik Zagorje	—10,321.400,00	—10,566.100,00	244.700,00
separacija	650.800,00	240.200,00	410.600,00
RGD	8,333.300,00	4,999.700,00	3,333.600,00
ESD	926.200,00	129.200,00	797.000,00
GRAMAT	772.800,00	731.100,00	41.700,00
avtopark	574.600,00	303.900,00	270.700,00
RŠC	— 1,038.900,00	401.200,00	— 1,440.100,00
SSS	276.200,00	355.700,00	— 79.500,00
Skupaj	— 1,405.200,00	8,473.700,00	— 9,878.900,00

V tem pregledu se točno vidi, katere TOZD so v tem letu poslovale uspešnejše in katere slabše.

Ob upoštevanju spremenjenih prodajnih cen naših proizvodov in storitev, nove nabavne cene materiala, električne energije in raznih storitev, povečane amortizacije in zvišane dajatve za pogodbene in zakonske obveznosti, so vrednosti vseh elementov dohodka večje:

Izvajanje teh sklepov bi bilo treba zagotoviti s predpisi.

Naslednji, zadnji dan, smo udeleženci na predlog združenja premogovnikov Jugoslavije, razpravljali o stanju, ki bi nastalo zaradi prepovedi uporabe zračilnih cevi iz plastične PVC folije.

S strani zastopnikov institutov, ki so opravili vzorčne preizkuse na statično elektriko (rudarski institut Beograd, institut »Nikola Tesla« Beograd in Komisija za ispitivanje »S« uređaja Zagreb), so bili na razgovoru navzoči tudi zastopniki proizvajalca žlot »Miloje Zakić« iz Kruševca in zastopniki zveznega centra za izobraževanje v rudarstvu iz Tuzle, ki je izdal atest.

Slišali smo najprej poročila o rezultatih preizkusov vseh treh ustanov z zaključki, da izmerjene vrednosti odpora napram zemlji, daleč presegajo vrednosti, ki jih dopušča pravilnik o tehničnih normativih za zaščito pred statično elektriko, kjer ta odpor ne sme biti večji od 10⁵ ohma (1 megaohm). Prav tako poročilu rudarskega instituta Beograd, plastični material v pogledu hitrosti gorenja nima tistih lastnosti, ki jih zahteva JUS-G.E2.224.

Na tej osnovi je bil torej sum v varnost nadaljnje uporabe žlot iz PVC folije upravičen.

Po uvodnih opozorilih delovnega predsedstva, da naj poteka posvet brez polemike, smo navzoči iz Slovenije uspeli izreči samo obsodbo na nedopustno obnašanje odgovornih, ki so dovolili, da je ta nevarna (?) naprava prišla v uporabo v metanske jame.

Brez polemike smo potem sprejeli tudi poročilo proizvajalca in izstavitelja atesta, ki sta s svojo razlago pri navzočih ustvarila različna subjektivna stališča.

Kot smo že poročali v 10. letošnji številki Srečno, smo se odločili za pravni spor. Ne glede na odgovornost za škodo, ki jo imajo pooblaščenice organizacije po čl. 25. rep. T. Z. V. P., če izdajo nepravilno strokovno oceno, hočemo s tem pokazati tudi na moralno odgovornost, ki jo imajo take organizacije do vseh nesreč, ki iz tega sledijo.

Emil Kohne, dipl. inž. rud.

Kratkoročni in dolgoročni ukrepi za izboljšanje proizvodnje premoga na rudniku Zagorje

Že v letošnji 9. številki glasila »Srečno«, so bili poleg problematike rudnika Zagorje, navedeni pogoji oziroma ukrepi za izboljšanje proizvodnje premoga do konca leta 1974. V oktobru letos je odsotnost jamskih delavcev zaradi bolovanja tako narasla, da je bilo vsako sistematično delo in v tej zvezi izpolnjevanje proizvodnih nalog v obeh jamah nemogoče. Istočasno je prišlo v jami Kotredež do znatnega povečanja dotoka naravne vode iz starega dela v zahodnem krilu odkopnega polja P-67, kar je povzročilo povečanje vlažnosti rovnega premoga. Ker vsebuje rovni premog jame Kotredež vložke črne talnine, povzroča v prisotnosti vode velike težave pri transportu v zavoynih drčah ter se lepí na notranje površine zabojev jamskih vozičkov tako, da kljub triizmenskemu čiščenju na separaciji, jamski vozički niso zadosti očiščeni, kar delno vpliva v zadnjem času na izredno nizek izplen na separaciji. Tudi dveh, širokočelnih delovišč v jami Kotredež v odkopnem polju P-67 in v odkopnem polju P-66, nismo uspeli opremiti s hidravličnim, samohodnim podporjem Salzgitter, kot je bilo predvideno, ker nam STT še ni dobavila 41 stropnikov in ker bo druga visokotlačna črpalka za navedeno podporje, dobavljena iz Nemčije šele v januarju 1975. Kot dodatni ukrep za izboljšanje proizvodnje premoga do konca leta 1974, je delavski svet TOZD rudnik Zagorje na svoji 16. redni seji sprejel sklep, da se koriščenje letnih dopustov za jamske delavce v neposredni proizvodnji premoga, lahko prenese še na mesec januar naslednjega leta iz razloga, da se bo obložitve delovišč na premogu do konca leta približala obložitvi, ki je predvidena po delovnem načrtu za leto 1974.

Glede na to, da bo v jami Kotredež prešlo odkopavanje premoga v celoti pod nivo 6. obzora jame pred-

	1974	1973	indeks
celotni dohodek	384,891.100,00	291,897.200,00	131,9
porabljena sredstva	173,837.000,00	122,035.300,00	142,4
dohodek	211,054.100,00	169,861.900,00	124,3
pogodb. in zakon. obv.	35,195.300,00	21,298.700,00	165,2
dohodek za razdelitev	175,858.800,00	148,563.200,00	118,4
bruto OD	177,264.000,00	140,089.500,00	126,5
ostanek — izguba	—1,405.200,00	8,473.700,00	—
delitev dohodka v %:			
bruto OD	100,8	94,3	
ostanek — izguba	—0,8	5,7	

Porabljena sredstva, to so materialni stroški in amortizacija ter razne storitve, so narasla hitreje kot pa celotni dohodek, zato tudi relativno nižji dohodek. Močno so se dvignile pogodbene in zakonske obveznosti, to so razni dodatni prispevki za socialno zavarovanje, bančne obresti in zavarovalnine, republiški vodni prispevek in stanovanjski prispevek. Porast osebnih dohodkov je večji, kot pa ostanek dohodka za razdelitev. Vse naštet, predvsem pa nedoseganje proizvodnega načrta, ima za posledico izgubo.

Povprečni mesečni osebni dohodki so prikazani v dveh inačicah:

1. za dejansko opravljene delavnike, ki jih je bilo letos povprečno mesečno 24 1/3 oziroma mesečno 195 ur; nadomestila za letne dopuste in bolezenske izostanke niso upoštevana, pač pa so zajeti vsi dodatki in državni prazniki;

2. osebni dohodki za 182 ur mesečno (42-urni delovni teden), z jamskim dodatkom, dodatkom za nočno delo in dodatkom za minulo delo.

	1. za 195 ur	2. za 182 ur	indeks
rudnik Hrastnik	3.310,83	2.915,41	113,6
rudnik Trbovlje	3.457,29	3.056,69	113,1
rudnik Zagorje	3.010,35	2.659,93	113,2
separacija	2.878,97	2.466,56	116,7
RGD	3.684,54	3.145,42	117,1
ESD	2.787,73	2.390,34	116,6
GRAMAT	2.636,16	2.321,41	113,6
avtopark	3.268,01	2.778,69	117,6
RSC	3.518,36	3.019,38	116,5
SSS	3.139,29	2.794,61	112,3
ZPT	3.231,02	2.819,86	114,6

Iz pregleda se vidi, da delo ob prostih sobotah, nedeljah in nadurah, zvišuje osebne dohodke povprečno za 411,16 din oziroma za 14,6 %, največ v avtoparku in RGD, najmanj v SSS in rudnikih.

Roman Turnšek

Doseganje in poraba sredstev skupne porabe

Po zaključnem računu za leto 1973, smo prenesli neizkoriščenih sredstev sklada skupne porabe (iz delitve dohodka 1972) v leto 1974:

— prostih na računu pri SDK	670.100,00 din
— vezanih na raznih obveznih posojilih in depozitih	889.100,00 din
skupaj	1.359.200,00 din

Od tega je bilo v letu 1973 že razporejeno skupno 420.900,00 din tako, da je znašal dejanski prenos v leto 1974:

— prosta sredstva	670.100,00 din	
— razporejena v letu 1973 za plačila v letu 1974	420.900,00 din	249.200,00 din
— vezana sredstva		689.100,00 din
	skupaj	938.300,00 din

Povečanje v letu 1974 iz razdelitve
dohodka po zaključnem računu 1973:

— TOZD rudnik Hrastnik	4.147.500,00 din	
TOZD rudnik Trbovlje	3.949.100,00 din	
TOZD rudnik Zagorje	182.600,00 din	
TOZD separacija	306.900,00 din	
TOZD RGD	3.229.400,00 din	
TOZD ESD	97.500,00 din	
TOZD GRAMAT	296.700,00 din	
TOZD avtopark	314.300,00 din	12.524.000,00 din
	Skupaj	13.462.300,00 din

Ta znesek se poveča za naslednja druga vplačila:

— anuitete posojil za stanovanjsko izgradnjo	445.100,00 din	
— prodana sredstva skupne porabe	215.900,00 din	
— prejete obresti	28.300,00 din	
— regres od republiške izobraž. skupnosti za RŠC	8.500,00 din	
— vrnjene štipendije	10.000,00 din	
— vrnjeni stroški za preventivno zdravljenje	15.300,00 din	723.100,00 din
	Celokupno	14.185.400,00 din

Do 30. septembra 1974 smo porabili skupno 8.305.800,00 din za naslednja izplačila:

— sklad solidarnosti	350.000,00 din	
— regresi za letne dopuste	3.202.900,00 din	
— preventivno zdravljenje	244.100,00 din	
— kolektivno zavarovanje	139.400,00 din	
— Počitniška skupnost Hrastnik	466.800,00 din	
— stanovanjske prikolice	160.300,00 din	
— jubilanti dela (ure)	518.500,00 din	
— rudarski praznik	35.200,00 din	
— družbene službe - občina Trbovlje	1.222.900,00 din	
— družbene službe - občina Hrastnik	739.700,00 din	
— odpravnine	475.600,00 din	
— osmrtnice	4.200,00 din	
— članarine	3.700,00 din	
— po sklepih DS ZPT in poslovnega odbora	42.300,00 din	
— po sklepih DS		
TOZD rudnik Hrastnik	170.100,00 din	
TOZD rudnik Trbovlje	101.400,00 din	
TOZD RGD	65.600,00 din	
TOZD ESD	3.900,00 din	
TOZD GRAMAT	1.500,00 din	
TOZD avtopark	3.700,00 din	
SSS	4.809,00 din	8.305.800,00 din
	Ostane	5.879.600,00 din

vidoma v prvi polovici leta 1977 (odkopno polje P-66 v drugi polovici leta 1976, odkopno polje P-67 v prvi polovici leta 1977) in bo jama Loke predvidoma prekinila s proizvodnjo premoga koncem leta 1977, predvidevamo kratkoročne ukrepe za izboljšanje proizvodnje premoga do leta 1977.

Popravilo rezervne kletke na Podkopnem obzorju pri jašku Ojstro - TOZD rudnik Hrastnik
Foto inž. T. Bregant

1. KRATKOROČNI UKREPI

Jama Loke:

Po opravljenih raziskovalnih delih na 5. obzorju jame v območju odkopnega polja P-52, moramo omogočiti vgraditev cevovoda za splavni zasip na 13. etaži nad 5. obzorom jame ter opustiti odkopavanje zahodnega krila odkopnega polja P-50 na spodnji etaži 5. obzora jame v sloju 4. Odkopavanje poteka v skrajno neugodnih montangeloških pogojih samo zato, da vzdržujemo zvezo za zračenje in dovažanje splavnega zasipa v vzhodno krilo odkopnega polja.

Poleg izvajanja točk sanacijskega programa TOZD rudnik Zagorje, predvidevamo nabaviti en jamski nakladalec Alpina — SL 5.

Jama Kotredež:

V jami Kotredež se bomo še naprej prizadevali, da bi čimprej zagotovili na vseh deloviščih v jami, normalne oziroma primerne delovne pogoje in pospešeno izvajali sanacijo obeh odkopnih polj. V od-

kopnem polju P-66 poteka sanacijsko odkopavanje ogretega predela slojišča v zahodnem krilu odkopnega polja. Kažejo se že rahli, pozitivni rezultati glede na stanje, ki je vladalo na predhodnih, višjih odkopnih etažah. Z odkopavanjem bomo nadaljevali po že izdelanem sanacijskem programu. Če primerjamo vpliv delovnih pogojev na produktivnost dela širokočelnega delovišča v zahodnem krilu odkopnega polja in širokočelnega delovišča v vzhodnem krilu odkopnega polja, kjer so delovni pogoji normalni (na obeh širokočelnih deloviščih je vgrajeno hidravlično, samohodno podporje Salzgitter), smo dosegli odkopne storitve v zahodnem krilu odkopnega polja 6,97 ton/delavnik, v vzhodnem krilu odkopnega polja pa 11,8 ton/delavnik.

V odkopnem polju P-67 se problematika, z dotokom naravne vode iz starega dela, stopnjuje. V oktobru letos se je dotok vode zelo povečal. Sedaj znaša celokupni dotok naravne vode v odkopnem polju ca. 800 l/min. Voda pronica razlito iz starega dela skozi strop širokočelnega delovišča ter povzroča že opisane težave. Da bi vodo lokalizirali v skrajni zahodni del slojišča, bomo etapno progo v premogu, na 6. obzoru jame podaljšali proti zahodu okrog 70 m, nato pa izdelali vodni nadkop do kote 4. etaže nad 6. obzorom jame. Po tem nadkopu se bo popolnoma ločeno presipal na 6. obzor jame moker rovni premog in odvajala vsa naravna voda iz odkopnih etaž. Širokočelno delovišče, ki bo vezano na »vodni« nadkop, bo vedno prehitevalo ostala širokočelna delovišča v odkopnem polju za eno odkopno etažo. Navedeni pripravi v premogu bosta tudi istočasno služili za manevriranje s strojem za izdelavo prog F-6A, ki ga bomo pričeli uvajati v jamo Kotredež, predvidoma še letos. Odkopna storitev znaša na mokrem širokočelnem delovišču ca. 5,7 t/del., na ostalih širokočelnih deloviščih tega polja pa je samo nekoliko višja, zaradi zastojev pri transportu rovnega premoga v zavojnih drčah zavojnega jaška J-67. Povprečna odkopna storitev klasičnega širokočelnega delovišča v normalnih odkopnih prilikah znaša okrog 7,5 t/del. Iz navedenega sledi, da bi uspela sanacija obeh odkopnih polj, omogočila

Neporabljena sredstva sklada skupne porabe se uprabljajo v naslednje namene:

prosto na računu pri SDK		2.300,00 din
vezano:		
— posojilo za energetiko	337.800,00 din	
— depozit za stanov. varčevanje	182.100,00 din	
— obveznice po ZR/64	24.400,00 din	
— posojilo združenju premogovnikov	23.000,00 din	
— vloženo v kreditni sklad banke	110.000,00 din	677.300,00 din
za obratna sredstva:		
— rudnik Hrastnik	1.450.000,00 din	
— rudnik Trbovlje	1.450.000,00 din	
— RGD	1.900.000,00 din	
— GRAMAT	200.000,00 din	
— avtopark	200.000,00 din	5.200.000,00 din
skupaj		5.879.600,00 din

Če si ogledamo, kako so bila denarna sredstva skupne porabe porabljena po sklepih samoupravnih organov, dobimo naslednjo sliko:

Namen izplačila	odobreno za leto 1974	porabljeno 30. 9. 1974	ostanek prekoračen
regresi za letne dopuste	3.532.000,00	3.202.900,00	329.100,00
preventivno zdravljenje	254.100,00	244.100,00	10.000,00
kolektivno zavarovanje	181.800,00	139.400,00	42.400,00
odpravnine upokojencem	684.900,00	475.600,00	209.300,00
jubilanti dela (ure)	500.000,00	518.400,00	18.400,00
regresi počitniškim domom	500.000,00	349.200,00	150.800,00
sklad solidarnosti	350.000,00	350.000,00	—
rudarski praznik	35.000,00	35.200,00	200,00
preventivno zdravljenje otrok	25.000,00	—	25.000,00
novoletne obdaritve	150.000,00	—	150.000,00
članarine, osmrtnice	15.000,00	9.400,00	5.600,00
družbene službe:			
— občina Hrastnik	1.534.500,00	739.700,00	794.800,00
— občina Trbovlje	3.090.000,00	1.222.900,00	1.867.100,00
investicije v počit. domove	1.000.000,00	627.100,00	372.900,00
dotacije in prispevki po sklepih samoupravnih organov:			
— DS ZPT in poslovni odbor	40.800,00	40.800,00	—
— DS ZPT TOZD Hrastnik	350.000,00	170.100,00	179.900,00
Trbovlje	150.000,00	101.400,00	48.600,00
Zagorje	80.000,00	—	80.000,00
separacija	55.000,00	—	55.000,00
RGD	84.700,00	65.600,00	19.100,00
ESD	42.300,00	3.900,00	38.400,00
GRAMAT	23.000,00	1.500,00	21.500,00
avtopark	18.300,00	3.700,00	14.600,00
RŠC	20.000,00	—	20.000,00
SSS	48.000,00	4.800,00	43.200,00
Skupaj	12.764.400,00	8.305.700,00	4.458.700,00

V mesecu oktobru so predložili DS TOZD finančnemu sektorju še nekaj sklepov o odobritvi dotacij raznim društvom in ustanovam tako, da se zgoraj navedeni porabljeni zneski povečajo in ostanki odobrenih zneskov zmanjšajo za naslednje zneske:

— regresi za letovanje	40.700,00 din
— preventivno zdravljenje	2.400,00 din

— odpravnine upokojemcem	78.400,00 din
— odpravnine za umrle člane kolektiva	25.800,00 din
— dotacije in prispevki po sklepih DS TOZD:	
— Hrastnik	4.600,00 din
— Trbovlje	8.000,00 din
— Zagorje	74.500,00 din
— SSS	15.000,00 din
skupaj	249.400,00 din

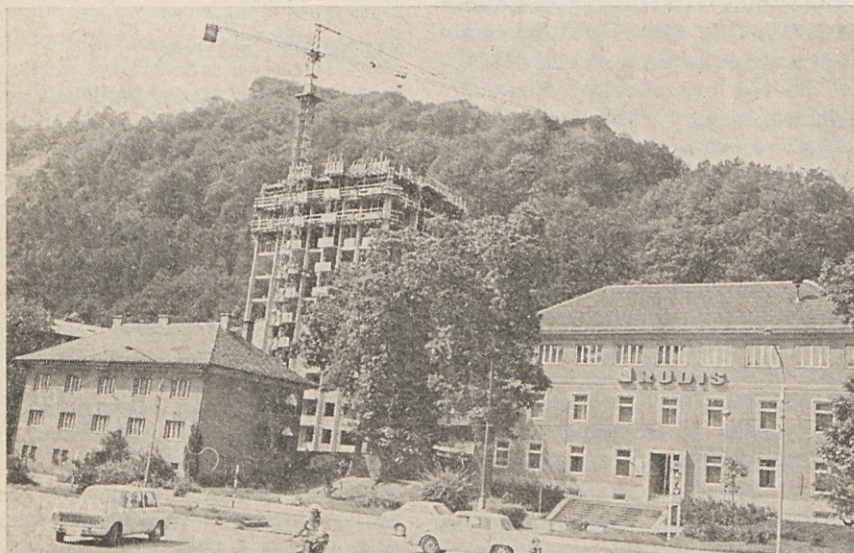
Vse navedene dotacije so bile do 15. 10. 1974 plačane.

Na posebnem računu denarnih sredstev sklada skupne porabe, vodimo tudi evidenco solidarnostnega sklada. Iz teh sredstev plačujemo po določbah posebnega pravilnika, enkrat letno podpore svojcem smrtno ponesrečenih delavcev. V letu 1974 so dohodki in izdatki solidarnostnega sklada naslednji:

Prenos neporabljenih sredstev iz leta 1973	62.300,00 din
Dotirano iz sklada skupne porabe iz delitve dohodka 1973 za porabo v letu 1974	350.000,00 din
Skupaj	412.300,00 din
Porabljeno od 1. 1. do 30. 9. 1974	
— podpore vdovam	154.000,00
— hranilne vloge otrok	120.000,00
— vzdrževanje grobov	2.800,00
	276.800,00 din
Neporabljeno	135.500,00 din

V oktobru smo izplačali iz solidarnostnega sklada še 2.000,00 din za podporo vdovi smrtno ponesrečenega delavca.

Roman Turnšek

V Trbovljah gradi samoupravna stanovanjska skupnost, v organizaciji stanovanjskega podjetja Trbovlje, dve 52-stanovanjski stolpnici na Trgu revolucije. Eno od teh so med tem že dozidali do strehe, druga v neposredni sosesčini pa že raste iz tal. V teh stolpnicah bodo dobili svoja stanovanja tudi člani kolektivov TOZD in SSS ZPT

Foto inž. T. Bregant

povečanje produktivnosti dela na enem širokočelnem delovišču v odkopnem polju P-66 za okrog 41 % in v odkopnem polju P-67 na treh širokočelnih deloviščih za blizu 24 %. V primeru, če bodo vsa širokočelna delovišča v jami opremljena s hidravličnim, samohodnim podporjem ob uspeli sanaciji obeh odkopnih polj, bo odkopna storitev v jami večja predvidoma za okrog 40 %. Po sanacijskem programu naše TOZD je predvideno, da bi v letu 1975 vgradili na vseh širokočelnih deloviščih jame Kotredež, hidravlično samohodno podporje.

2. Dolgoročni ukrepi:

Konec leta 1977 oziroma v začetku leta 1978, bomo eksploitalirali premog v jami Kotredež pod nivojem 6. obzorja jame. Pri programiranju tehnološkega procesa proizvodnje premoga v temu predelu jame, moramo polagati vso pozornost na naslednje:

— dokončno urediti prevoz jamskih delavcev na delovišča in iz delovišč ter transport materiala na odkopne etaže;

— določiti optimalne smerne dolžine odkopnih polj;

— namesto zavojnih drč, predvideti ustreznejši način transporta rovnega premoga navzdol.

Na izvajanje naštetih ukrepov, bo vplival stalež jamskih in zunanjih delavcev, ki pa stalno upada. Če se bo stalež zaposlenih zmanjševal še naprej, bo nova mehanizacija verjetno omogočala le ohranjanje sedanjí fizični obseg proizvodnje premoga do leta 1977.

Leopold Grahek, dipl. inž. rud.

IZOBRAŽEVANJE V SREDNJI POLITIČNI ŠOLI

Samoupravni organi v TOZD in SSS so letos odobrili štirim članom kolektiva, šolanje na enoletni srednji politični šoli pri CK ZKS. Ta šola poteka letos v zdravilišču Dobrna, udeležujejo pa se je Majda Brinovec iz SSS, Ivan Holešek iz TOZD rudnik Trbovlje ter Ernest Potrata in Alojz Hočevnar iz TOZD rudnik Hrastnik.

Priprave na problemsko konferenco ZK ZPT

Svet ZK ZPT, je na svoji 7. seji, ki je bila v dveh nadaljevanjih, sprejel sklep, da je treba v novembru t.l. organizirati in izpeljati odprto problemsko konferenco vseh komunistov ZPT. Jasno pa je, da je tak sklep obvezen, ko ga potrdijo vse organizacije ZK ZPT.

Svet ZK ZPT je na omenjeni seji razpravljal predvsem o nadaljnjem poglobljanju samoupravljanja in samoupravne organiziranosti, gospodarjenju na ekonomskih rezultatih gospodarjenja v delovni organizaciji in o realizaciji sklepov, ki so izvirali iz političnih ocen vsake osnovne organizacije ZK v TOZD in SSS pa tudi na ravni ZPT. Te

ocene pa so bile jasen odraz uveljavljanja ustavnih načel in resolucij 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ. V razpravi je svet ZK ZPT prišel do **enotnega zaključka, da se komunisti skoraj na vseh ravneh zelo veliko in konstruktivno dogovarjamo, da pa te ukrepe oziroma dogovore v celoti ne realiziramo v praksi.** O tem so predhodno govorili tudi na delovnih sestankih sektorjev OOKZ ZPT. Zato smo sklenili, da je treba izpeljati to konferenco. Svet ZK ZPT je na tej seji imenoval tudi komisijo za pripravo izhodišč za konferenco. Osnova za izhodišča pa bodo razprave in ocene komunistov na članskih sestan-

kih vseh osnovnih organizacij ZK ZPT, ki pa bodo morale temeljiti na konstruktivni oceni realizacije ukrepov že izdelanih političnih ocen.

Te razprave morajo biti konstruktivne, realne in samokritične, da bo konferenca res problemska ne pa, da bi bila pavšalna ali pa celo nekje protestna. Ta konferenca mora biti dogovor vseh komunistov ZPT za enotno akcijo pri razreševanju problemov, ki so navzoči v naši delovni organizaciji in morajo temeljiti na praktični uveljavitvi ustave in kongresnih dokumentov ZK.

Rajko Medvešek

Nadaljnji potek priprav na integracijo ZPT—TET

V posebnih informacijah, ki so izšle v oktobru 1974, so bili objavljeni prispevki, s katerimi smo informirali člane obeh kolektivov, o poteku dotedanjih akcij in problematiki okrog priprav za tesnejše sodelovanje med TET in ZPT, vključno s sklepi 6. redne seje akcijskega odbora.

Razprave na 7. redni seji akcijskega odbora pa so pokazale, da vsi sklepi, ki so bili sprejeti na 6. seji akcijskega odbora, niso v soglasju s političnimi izhodišči za tesnejše sodelovanje med ZPT in TET, ki govore o tem, da je TOZD tista osnovna celica, katera se združuje v organizacijo združenega dela. To je osnovna oblika združevanja, v kateri sleherni delavec enakopravno, samoupravno dela in odloča o delu in rezultatih svojega dela. Poleg omenjenega pa je med tem časom delovna organizacija TET podpisala samoupravni sporazum v sestavljeni organizaciji združenega dela Elektrogospodarstvo Maribor.

Zavoljo tega je bil na 7. seji akcijskega odbora sprejet sklep, da se vsa potrebna dokumentacija izdela le na podlagi tega, da postane TET samostojna TOZD poleg obstoječih TOZD in SSS ZPT in podpiše samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo »Rudarsko-elektro energetske kombinat Zasavje«. Ta nova organizacija združenega dela pa se povezuje v sestavljeno delovno organizacijo združenega dela Elektrogospodarstva Maribor. Na tej osnovi je že izdelan osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo REK Zasavje, s tem pa je podana tudi OSNOVA SAMOUPRAVNE ORGANIZIRANOSTI delovne organizacije, dočim je ekonomski elaborat o integraciji naročen in bo pravočasno izdelan.

Ker pa je TET delovna organizacija brez TOZD, se mora pred podpisom že omenjenega samoupravnega sporazuma pripojiti ali pa združiti v ZPT. Pripojitev je hitrejši in enostavnejši postopek.

Vsa problematika jasno govori za to, da morajo vse subjektivne sile na čelu z ZK obeh delovnih organizacij, predvsem pa v TET, odigrati svojo vlogo, da ta integracijski proces realiziramo do 31. 12. 1974 in s tem dokažemo praktično uveljavljanje ustavnih načel in resolucij 7. kongresa ZKS in 10. kongresa ZKJ.

Rajko Medvešek

PADAVINE PRI NAS

Vsak dan beremo o poplavih na Hrvatskem, v Vojvodini in Srbiji. Od kod toliko vode? Naj vam posredujemo nekaj suhoparnih podatkov o letošnjem vremenu pri nas v Zasavju. Merjeno in zapisano v hidrometeorološki vremenski postaji v rudniški vrtnariji. Od 1. januarja do 1. novembra 1974, je bilo 150 deževnih dni, v teh dneh pa je padlo 1235,8 mm dežja na kvadratni meter ali, da se bolje razumemo, skoraj 1236 litrov vode na 1 m².

Najbolj deževni meseci letos so bili: junij 187 l/m², avgust 190 l/m², september 194 l/m² in oktober 274 l/vode na m². Toda kljub vsem je v juliju primanjkovalo pitne vode v Trbovljah. Kaj bo, če bo naslednje leto suša?

Aktivnost samoupravnih organov

Poslovni odbor ZPT

Dne 17. oktobra 1974, je potekala 3. seja poslovnega odbora ZPT. Na njej so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

— obravnaval je proizvodno problematiko za razdobje januar—september 1974, ločeno po posameznih TOZD. V tem času so vsi trije rudniki, vključno z RŠC, proizvedli v 212 2/3 delovnih dneh, skupno 1.185.500 ton premoga, kar je 128.500 ton pod načrtom za letošnje leto, za to razdobje;

— vodstva TOZD in njihovi samoupravni organi, so dobili nalogo, da takoj proučijo vprašanja staleža profesionistov in ugotovijo, kolikšno število kovinarjev in elketrikarjev potrebujejo v svojih delavnicah, za vzdrževalna in manjša remontna dela. Sprejeti so dolžni tudi ukrepe zaradi izvajanja načel o omejevanju delavniških zmogljivosti v posameznih TOZD ter angažiranju uslug TOZD ESD; samoupravni organi so svoječasno sprejeli sklep, da naj TOZD sprejemajo nove delovni moči le za proizvodnjo premoga;

— sklenil je, da je treba povečati koordinacijo dela med projektanti in naročniki drobne opreme. Podrobnosti okrog naročila nove drobne opreme bodo v bodoče skupno urejali projektanti, komercialni sektor in elektrostrojna služba SSS, na temelju predhodnega soglasja TOZD;

— TOZD rudnik Zagorje je dobil nalogo, da takoj prouči kritično stanje zaradi vse večjega števila izostankov zaradi bolezni. Izostanki so narasli na 15 do 16 % od vsega staleža, kar presega vse normalne okvire. Dolžan je sprejeti ustrezne ukrepe, da bi znižal število izostankov zaradi bolezni na normalno višino;

— potrdil je poročilo komisije o opravljeni interni recenziji - pregledu sanacijskega programa TOZD rudnik Zagorje. Ta program je izdelala TOZD sama, potrjen pa je bil skupnemu pregledu;

— predlagal je, da bi za izvajanje sanacijskega programa TOZD

rudnik Zagorje namenil neizkoriščeno amortizacijo po programu za leto 1974. Zavaljo tega naj bi torej sprejel popravek programa uporabe amortizacijskih sredstev TOZD rudnik Zagorje za leto 1974;

— sklenil je posredovati pri delavskem svetu ZPT za takojšnjo spremembo nagrajevanja vrtalcev;

— na znanje je sprejel poročilo plansko-analitskega sektorja o pregledu opravljenih delavnikov ob nedeljah, prostih sobotah, praznikih in v podaljšanem delovnem času, v razdobju prvih devetih mesecev t.l. Ugotovil je velik porast, zato je sprejel sklep, da naj vse TOZD in SSS predlagajo svojim samoupravnim organom sprejetje ukrepov za omejitev nedeljskega dela s tem, da bi določili normative za zmanjšanje obsega dela v podaljšanem delovnem času;

— strinjal se je s tem, da bi ugodili vlogi društvu upokojencev iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, za regresiranje nakupa premoga, namenjenega socialno ogroženim upokojencem, bivšim članom ZPT. Iz Hrastnika bi prišlo v pošte 32, iz Trbovelj 35 in Zagorja 52, skupaj 119 upokojencev. Sklenil je predlagati vsem samoupravnim organom v TOZD, da solidarno krijejo regresiranje premoga za leto 1974. Čim bodo vse TOZD s tem soglasne, bo možno ta sklep uresničiti.

Seja aktivna predstavnikov vodstev in samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij TOZD in SSS:

Dne 24. oktobra 1974, je potekal v sejni sobi SSS, razgovor predstavnikov vodstev, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij vseh TOZD in SSS ZPT. Udeležilo se ga je okrog 60 tovaršev. Razpravljali so o finančni situaciji ZPT, medsebojnih odnosih v TOZD, podana pa je bila tudi kratka informacija o poteku akcije v zvezi z integracijo ZPT-TET.

Generalni direktor Albert Ivančič, dipl. inž. rud., je seznanil vse navzoče s kritično finančno situacijo, v kateri se nahajajo ZPT zaradi ne-

izpolnjevanja delovnega načrta rudnikov Hrastnik in Zagorje ter RŠC in zaradi slabih rezultatov v proizvodnji premoga. Zavaljo tega je bilo treba izdelati rebalans-popravek finančnega načrta za leto 1974; ki temelji na zmanjšani proizvodnji premoga. Seveda pa morajo vse TOZD ob sprejemanju popravka finančnega načrta za letošnje leto, hkrati sprejeti tudi ukrepe, da bi omogočili doseganje oziroma preseganje predvidenih rezultatov. Poročal je še, da je bilo končno rešeno vprašanje posojila iz republiških virov, in sicer iz sredstev za energetiko za pokritje izgube rudnika Zagorje v letu 1973. Posojilo je bilo odobreno, pod razmeroma ugodnimi pogoji. Obravnavano je bilo tudi vprašanje nelikvidnosti in zapadlih terjatev ter angažiranje prostih sredstev iz amortizacije za obratna sredstva.

Navzoči so nadalje obravnavali vprašanje izvajanja določil sklenjenega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo ZPT. Vse TOZD se teh določil ne držijo, zato prihaja v drugih TOZD, ki se čutijo prizadete, do reagiranja. Predvsem nastopa tu vprašanje delavnic, ki jih nekatere TOZD širijo preko svojih okvirov, določenih ob podpisu sporazuma, nadalje je nujno potrebna pomoč pri posojanju opreme v okviru TOZD in med TOZD. Ugotovljeno je bilo, da v nekaterih TOZD naraščajo zaloge materiala pa tudi opreme. Nadalje so razpravljali še o nujnosti poenotenja opreme, predvsem pa o odnosih med TOZD in SSS, predvsem na področju izvajanja investicijskih del in pa premajhnega koordiniranja kadrovske potrebe. Nujno je treba spoštovati tudi dogovor o razdeljevanju stanovanj po posameznih TOZD in SSS. Govorili so še o naraščanju nadurnega in nedeljskega dela ter o vztrajanju posameznih TOZD na večji obseg koriščenja amortizacije od razpoložljive. Na tej podlagi je bilo sprejetih vrsto stališč, ki jih je treba uspešno rešiti in izvajati, da bi s tem pripomogli do boljšega gospodarjenja v TOZD in SSS ter ZPT

pa tudi k izboljšanju finančnega rezultata.

Navzoči so sprejeli na znanje poročilo generalnega direktorja o poteku priprav na integracijo ZPT TET. Čim bo osnutek samoupravnega sporazuma sprejet s strani akcijskega odbora, bodo sledile razprave v vseh TOZD in SSS o nameščenih integraciji.

Po predhodni utemeljitvi so bili navzoči mnenja, da je treba poenotiti vozni park v avtoparku in drugih TOZD ter da je treba nabaviti za potrebe ZPT nov osebni avto, ker je dosedanji že izrabljen.

Nadalje so govorili še o izvajanju republiškega zakona o medsebojnih razmerjih v združenem delu, s posebnim ozirom na določitev števila dni letnega dopusta. Glede na to, da je naša organizacija v zelo težkem finančnem položaju, letos ne bo mogoče razpravljati in sklepati o dodatnem letnem dopustu za rudarje pri podzemeljskem delu.

Odbor za družbeni standard ZPT

Dne 30. oktobra 1974, je potekala 7. seja odbora za družbeni standard ZPT. Na njej so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

- odbor se je strinjal s tem, da TOZD RGD začasno uporablja 4 stanovanjske prikolicke s tem, da plačuje stroške za amortizacijo in zavarovalnino;

- odobril je plačilo najemnine za stanovanjsko prikolico, ki je bila naknadno dobavljena za letovanje v Novigradu;

- na znanje je sprejel poročilo pomočnika generalnega direktorja Jožeta Zorčiča, inž., o stanovanjski problematiki. Poročilo je vsebovalo pregled sredstev iz stanovanjskega prispevka, ki so ostala neuporabljena v letu 1973 in predvidena sredstva, ustvarjena v letu 1974. Na tej podlagi je bila ugotovljena finančna sposobnost posameznih TOZD za nakup stanovanj, ki bodo vseljena koncem letošnjega leta ali v I. polovici leta 1975;

- obravnaval je vlogo Alojza Škrbca iz Trbovelj, za odkup tristanovanjske hiše v naselju Novi dom. Odbor je ugotovil na podlagi poročila posebne komisije, da odkup za potrebe ZPT zaenkrat ne pride v poštev;

Enajsto zasedanje delavskega sveta ZPT, je bilo 4. novembra 1974. Na njem so delegati iz vseh TOZD in SSS razpravljali in sklepali o periodičnem obračunu za razdobje prvih devetih mesecev letošnjega leta.

Foto inž. T. Bregant

- ugotovil je potrebo po čimprejšnjem sestanku predsednikov odbora za družbeni standard TOZD in SSS ter predstavnikov pravne službe, zaradi izdelave osnutka pravilnika o razdeljevanju stanovanj;

- nadalje je obravnaval še problematiko treh prosilcev za stanovanja in sprejel ustrezna stališča.

Delavski svet ZPT

Dne 4. novembra 1974, je potekalo 11. zasedanje delavskega sveta ZPT. Na njem so razpravljali in sklepali o naslednjih zadevah:

- sprejel je na znanje dodatna pojasnila v zvezi z neizpolnjevanjem nekaterih sklepov delavskega sveta ZPT v sedanji mandatni dobi;

- potrdil je finančni obračun za razdobje januar — september 1974, in sicer na temelju predhodne širše obrazložitve in pismenega gradiva;

- potrdil je rebalans-popravek finančnega načrta za leto 1974;

- sklenil je, da je treba vsa predvidevanja po tem rebalansu tudi uresničiti v vseh TOZD, ki se nahajajo v težkem položaju;

- finančni in plansko-analitski sektor sta dobila nalogo za proučitev možnosti uvedbe internih cen premoga ter izračun mase jamskega dodatka, ki odpade na rudnika Hrastnik in Zagorje;

- sprejel je priporočilo za delavski svet TOZD rudnik Hrastnik, da bi sprejel sklep o eventualnem znižanju amortizacijske stopnje za leto 1974, in sicer na stopnjo, ki je določena z zakonskimi predpisi;

- pri reševanju vlog, je sprejel ustrezen sklep v zvezi s stanovanjem Hančič v Trbovljah in odstopitev tega stanovanja iz kvote, namenjene za TOZD separacija;

- zavrnil je pritožbo strojnikov jaška III na separaciji in skupnem prevozu, za izplačilo pavšalnih ur za obvezno navzočnost na delovnem mestu po rednem delovnem času od 1. 1. 1969 do pričetka veljavnosti novega samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov TOZD in SSS pri ZPT, ker ni nobene pravne osnove za izplačilo pavšala za nazaj;

- imenoval je 3-člansko strokovno komisijo, ki bo vnovič ocenila delovno mesto obratovodje skupnega prevoza v TOZD separacija in skupni prevoz;

- zavrnil je pritožbi vdove po smrtnoponesrečenih članih kolektiva, za izplačilo solidarnostne pomoči, ker po obstoječem pravilniku nanjo ni upravičena;

- odobril je preknjižbo ugotovljenih inventurnih razlik, v dobro izrednih dohodkov in v breme izrednih izdatkov; inventurni viški so znašali 14.953,00 din, inventurni manjki pa 9.431,00 din;

— razglasil je na temelju sklepov zborov delavcev oziroma delavskih svetov vseh TOZD in SSS pri ZPT, da se zviša jamski dodatek od 1. 9. 1974 dalje, od sedanjih 2,50 na 3,00 din/neto za uro opravljenega dela v jami;

— imenoval je stalnega delegata v skupščino poslovnega združenja energetike SRS Alberta Ivančiča, dipl. in. rud., za namestnika pa Jožeta Zorčiča, inž.;

— sklenil je odložiti reševanje predloga TOZD RŠC za uvedbo novih delovnih mest v svojem okviru na kasnejši čas;

— na znanje je sprejel stališča nekaterih TOZD s področja Trbovelj, da bi se pridružili predlogu zveze prijateljev mladine Trbovlje, za enotno novoletno obdaritev otrok na področju Trbovelj;

— v TOZD rudnik Trbovlje so ugotovili pomanjkanje strelnih moj-

strov, zato je sklenil, da se naj TOZD rudnik Trbovlje poveže z ostalima dvema rudnikoma in TOZD RŠC ter pripravi konkreten predlog o stimulativnem nagrajevanju za to delovno mesto in delovno mesto nadzornika jeklenega podporja;

— sklenil je, da lahko redni letni dopust od leta 1974, izjemoma koristijo delavci iz neposredne proizvodnje premoga, do konca januarja 1975;

— na koncu zasedanja je delavski svet informativno razpravljal še o možnih ukrepih za zmanjšanje števila bolezenskih izostankov z dela v TOZD rudnik Zagorje, nadalje o ureditvi novega učnega revirja za rudarske učence TOZD RŠC na območju rudnika Trbovlje ter o pričetku izgradnje ceste Guido—Kol. 1. maja.

T. L.

Belo sveta osnovnih organizacij sindikata ZPT s področja Trbovelj

Za uspešno usklajevanje dela in akcij, ki so v interesu vseh OOS ZPT s področja Trbovelj, so se le-te sporazumele, da jih bodo načrtovale skupno. Svet vodi predsednik, ki se menja vsakih šest mesecev.

Na 5. seji, dne 5. 11. 1974, je sprejel to častno funkcijo Franjo Blažun, predsednik OOS TOZD separacija, ki bo vodil delo sveta v naslednjem obdobju. Dosedaj je ta svet vodil Robert Štern.

Na tej seji so se dogovarjali o akciji solidarnostne posmrtninske samopomoči. Za področje Trbovelj so jo sprožili upokojenci preko občinskega sindikalnega sveta Trbovlje.

Akcija je pozitivna, saj bi razrešila mnoge nevšečnosti, predvsem pri tistih občanih, ki so v nižjih kategorijah osebnega standarda. Sprejeli smo stališče, naj OOS vodijo čim širšo akcijo vse do zborov delavcev, ker se mora vsak posameznik odločiti o včlanjenju v ta sklad. V vsaki OOS naj bi se samostojno odločili le za eno izmed naslednjih variant:

varianta	mesečni prisp. posameznika	samopomoč na člana glede na višino meseč. prispevka
prva	6,00 din	3.000,00 din
druga	8,00 din	4.000,00 din
tretja	10,00 din	5.000,00 din

S skladom bi samoupravljal delegatsko sestavljen odbor na osnovi pravilnika. Za svojca umrlega bi na osnovi potrdila o članstvu ta odbor poravnal stroške po ustrezni varianti v skladu s pristopno višino članarine.

Skupna novoletna obdaritev otrok

Na predlog Zveze prijateljev mladine Trbovlje, teče preko občinskega sindikalnega sveta in občinske konference SZDL Trbovlje, akcija za enotno novoletno praznovanje dedka Mraza, ki bi bila opravljena v

Neposredne naloge in zadolžitve

V II. polovici oktobra t.l. je potekala v Ljubljani, 10. seja predsedstva CK ZKS. Na tej seji so razpravljali o dveh vprašanjih, in sicer o sklepih o nalogah komunistov v uresničevanju politike gospodarske stabilizacije in o pripravi na 3. sejo CK.

Iz neposrednih nalog in zadolžitve navajamo naslednji dve nalogi:

Delavci v združenem delu morajo oblikovati takšne poslovne odnose med svojimi OZD, ki bodo temeljili na samoupravnih odnosih. Tako kaže predvsem urediti odnose med proizvajalci energije, surovin, reprodukcijskega materiala, končnih proizvodov in odnose med proizvajalci in trgovci. V tem okviru se bo kazalo dogovarjati tudi o prispevku sleherne TOZD (skupni) realizaciji slehernega proizvoda na tržišču kakor tudi o skupnem nastopu na tujih trgih, o prevzemanju tveganja za to ter o zagotavljanju deviz

za uvoz blaga. V zvezi s tem zahtevajo, naj se omejijo in odpravijo ozki interesi podjetij, občin in republike ter odpravi dosedanja praksa prikrivanja kazalcev in podatkov o medsebojnem povezovanju, kar žal ni redko. V tem spletu tudi pozivajo delavce v združenem delu, naj usmerijo vso pozornost razvojni politiki in pa izdelavi prihodnjega petletnega načrta gospodarskega in družbenega razvoja. Ti programi morajo razumljivo izvirati iz celovitosti interesov in se vključevati v razvojne načrte družbenopolitičnih skupnosti — od občine do federacije.

Komunisti naj poskrbijo v TOZD in drugih OZD, da se bodo delavci seznanili z dosedanjimi investicijsko politiko in programi ter jih ocenili, zlasti glede na to, kako se ta politika in ta vprašanja vključujejo v širša prizadevanja za odpravo strukturnih neskladij proizvodnje v republiki in federaciji.

šolah in vrtcih za vse otroke. OOS so končno zadovoljne, saj se v ZPT že dolgo prizadevamo, da bi ta akcija uspela, zato jo podpiramo v celoti. Le enoten pristop in enotno organiziranje tega zelo pomembnega dogodka za vse otroke, bo omo-

gočil odpravljati socialno razlikovanje že med otroki ter bo velik prispevek k smotrnejši vzgoji naših najmlajših.

Šport v zimskem času

Na seji je bil sprožen tudi predlog, da bi športna komisija pri konfe-

renci sindikata ZPT dala pobudo za organizacijo raznih športnih srečanj v TOZD in med TOZD, predvsem v športih, ki so vezani na zaprte prostore (šah, namizni tenis, plavanje, kegljanje, itd.) ter v zimskih športih.

Franjo Glavica

Delegati na osmem kongresu zveze sindikatov Slovenije v Celju

Osmega kongresa zveze sindikatov Slovenije, so se udeležili tudi delegati, ki so zastopali naš sindikat oziroma našo delovno organizacijo. To so bili Ivan Šmit iz osnovne organizacije sindikata rudnik Hrastnik, Jože Žitnik iz osnovne organizacije sindikata rudnik Zagorje in Viljem Zepič iz osnovne organizacije sindikata rudnik Trbovlje. Naši delegati so razpravljali o problematiki zasavskih rudarjev in njihovih prizadevanjih. Referat, ki ga je prebral Viljem Zepič, je vseboval probleme, ki tarejo rudarstvo v Zasavju. Velik problem so globinske jame, plini in močni dotoki vode, ki povzročajo velike težave. Prav zaradi tega v zadnjem času ne dosegamo načrtovane proizvodnje. Zato morajo rudarji delati tudi ob prostih sobotah in nedeljah, to pa povzroča fizične in psihološke posledice, ker se naši rudarji ne morejo temu primerno spočiti.

O uspešnejšem odpravljanju fizičnega dela ne moremo govoriti, ker nimamo dovolj sredstev, niti za reprodukcijo, kaj šele za obsežnejšo modernizacijo. Ob tem pa se pojavljajo tudi težave okrog zakasnitve take opreme, ki je zelo draga. Nabava pa je zelo dolgotrajna in z visokimi dajatvami. Primanjkuje pa nam tudi deviznih sredstev.

Tudi stanovanjske potrebe naših delavcev so izredno pereče, saj imamo trenutno več kot 150 prosilcev brez stanovanj. Poleg tega imamo še približno 300 prosilcev, ki živijo v neprimernih stanovanjih in žele stanovanja zamenjati.

Poleg vseh naštetih težav in še vrste drugih, že nekaj časa solidar-

no pokrivamo ogromno izgubo, ki nastaja v TOZD rudnik Zagorje. Prav v takih primerih bomo morali zagotoviti širšo družbeno solidarnost in si porazdeliti breme. Nikakor ni sprejemljivo, da ga trpi samo tisti, ki poleg vseh objektivnih vzrokov na te težave ne more vplivati, nekdo drugi pa zaradi naravnih pogojev dobiva več, kot je vložil.

Kljub vsem težavam si sindikati v ZPT nenehno prizadevamo za čim doslednejše poglobljanje samoupravne organiziranosti. Za uresničitev svojih nalog in doseganja takih ciljev, bomo angažirali vse svoje sile preko skupnega in lastnega družbenopolitičnega ter samoupravnega usposabljanja, ki bo moralo najti svoje mesto pri vsakem članu. Rezultati na tem področju so skromni, toda dajejo upanje, da bomo naloge uspešno izpeljali, seveda s primerno pomočjo vseh družbenih dejavnikov.

Delegati smo po svojih močeh opravili zaupano dolžnost in pomagali sooblikovati kongresna stališča in zaključke, v katerih so zajeti naši problemi in prizadevanja. Kongres je naredil na nas delegate nepozaben vtis in doživetje, v katerem smo čutili enotnost naših delavcev, ki si prizadevamo, da bi se naše delo in uspeh izboljšal ter da bi bil naš osebnostni in družbeni standard čim boljši.

Delegati upamo, da bomo prenesli v svoje osnovne organizacije sindikata in med naše delovne ljudi vse kar smo ves čas čutili na kongresu.

Viljem Zepič

Nadzornik — vodja delovne skupine

Kaj pričakujemo od njega?

Glasilu Srečno je naš informativni list, vendar pa prihajamo v obdobje, ko naj bi prevzel nase tudi nalogo kritike, razčiščevanja, polemiziranja, odpiral naj bi dileme različnih gledanj in obnašanj, pravilno razumevanje samouprave in končno tudi družbenopolitičnih odnosov in odgovornosti.

Če si res želimo takšen list, potem naj mi bo dovoljeno, da na tem mestu pričnem z javno razpravo o problematiki, ki se že vrsto let vleče kot rdeča nit, tako v proizvodnem kot samoupravnem procesu naše delovne skupnosti. Zakaj gre? Gre namreč za stalno prisotno kritiko in ocenjevanje »srednjega kadra«, ki po mnenju večine v podjetju zaposlenih, ne opravlja in izpolnjuje družbene vloge. Seveda moram takoj opravičiti tisti del teh kadrov, ki pa le odigrava svojo vlogo in tako ni predmet te razprave.

Vsi smo mnenja, to smo že nešteto krat tudi glasno povedali, da naj bi bil nadzornik, poslovodja, delovodja in skupinovodja, nosilec politike in pozitivnega obnašanja, organizator dela, proizvodnje in vsega dogajanja v delovni skupini, ki mu je dana v »upravljanje in vodenje«, vendar temu ni tako, zakaj?

Resnica je namreč v tem, da prav tisti, ki bi morali aktivno in pozitivno sodelovati v raznih solidarnostnih akcijah, drugih akcijah uveljavljanja sklepov samoupravnih organov, le-ti prvi negirajo, jih omalovažujejo ali pa jih ocenjuje-

jo kot brezvredne in nepomembne. Takšna ocenjevanja in kritike je zelo pogosto slišati s strani delavcev, odgovornih v TOZD in OZD, še posebno pa so prisotne takšne ocene v družbeno-političnih forumih in samoupravnih organih. Zelo pogosto je pristop k izvajanju sklepov mlačen, če se k izvajanju sploh pristopi, nekateri posamezniki pa pristop že v začetku odkrito ali prikrito zavračajo. Ker se taki pristopi kaj dobro odražajo v rezultatih posameznih akcij, so potem trditve skoraj resnične.

Bodi dovolj o tem, poudaril bi rad le še naslednje. Nova ustava omejuje državo pri predpisovanju raznih davkov in obremenitev gospodarstva in posameznikov, zato se bomo v bodoče morali o vseh družbenih potrebah dogovarjati, zato bo potrebno širše znanje in delo nadzornika. Nadzornik-skupinovodja, bo moral sam najprej razumeti in čutiti potrebo, da jo bo znal pozneje pozitivno prenašati na delavca oziroma na zaposlene v njegovi delovni skupini. Delavec bo zahteval prej ko slej podrobno obrazložitev vsebine akcije, pravic in dolžnosti.

Da bo potrebno spremeniti obnašanje in odnos do delavca in njegovega dela, je pokazala razprava in sklep odbora za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu TOZD rudnik Zagorje, s katerim zahteva oziroma predlaga delavskega svetu ZPT, da razpravljata o tem sklepu in naj dokončno odločita, da se v delokrog vnese odgovornost in obveza, da je nadzornik, poslovodja, delovodja in skupinovodja dolžan aktivno sodelovati v akcijah in prizadevanjih, za katere se odločajo delavci, samoupravni organi in družbeno-politične organizacije v TOZD ali OZD.

Za uspešnost dela imenovanih, predlaga odbor vsem samoupravnim organom, sindikatom, ZK, aktivom mladih delavcev ter organom delavske kontrole, da omogočijo in jim tudi pomagajo, da se bodo uveljavili pri svojem odgovornem delu, da jih vključujejo pri svojem delu, s čimer jih bodo usposabljali za uspešno delo.

Prepričan sem, da bo želel kdo (od prizadetih) dokazati, da temu ni tako, da so nekatere stvari le preveč napihnjene, da posamezniki

nimajo možnosti, da bi se izkazali itd. Prav to pa je namen mojega članka oziroma prispevka, ki naj sproži polemiziranje in razčiščevanje. Morda se bomo prebili na ta način resnici do dna ter tako pretrgali rdečo nit negativnega spremljanja.

Želja nas vseh v delovni organizaciji je, da bi nadzornik oziroma skupinovodja, resnično postal vodja delovne skupine, sodelavec-sodelavcu, prijatelj, tovariš, učitelj in usmerjevalec dela in samoupravljanja.

T. Š.

Predstavljamo vam

Ivo Zupan, dipl. inž. rud., novoimeno-
vaní direktor TOZD separacija
in skupni prevoz

Delavski svet TOZD separacija in skupni prevoz Zasavskih premogovnikov, je na temelju predhodnega razpisa prostega mesta direktorja TOZD separacija in skupni prevoz ZPT, na svoji seji, dne 27. 6. 1974 sklenil, da je izbran za novega direktorja te naše temeljne organizacije združenega dela, Ivo Zupan, dipl. inž. rud. Na temelju posebnega dogovora je delovno mesto zasedel 1. oktobra 1974, primopredaja poslov med dotedanjim v.d. direktorjem TOZD separacija in skupni prevoz Zdravkom Švajgerjem, dipl. inž. rud. in njim pa je bila opravljena v začetku novembra t.l.

Novoimeno-
vaní direktor TOZD
separacija in skupni prevoz se je
rodil 7. 1. 1934 v Trbovljah. Izvira iz
delavske družine, saj je bil njegov

oče preko 40 let zaposlen kot jam-
ski električar pri rudniku Trbovlje.
Po končani gimnaziji v Trbovljah je
študiral rudarstvo in 19. 9. 1960 pre-
jel diplomu rudarskega inženirja, ki
mu jo je podelila Univerza v Ljub-
ljani, po končanem študiju na ru-
darskem odseku, oddelka za mon-
tanistiko Fakultete za rudarstvo,
metalurgijo in kemijsko tehnologi-
jo. Še pred dokončanim študijem je
bil zaposlen kot obratni asistent
pri rudniku Trbovlje-Hrastnik-jama
Trbovlje, v letu 1958 in v letu 1960
pa na Dolu. Po prejemu diplome pa
je v letih 1960 in 1961 delal kot ob-
ratni asistent v jami Dol in v jami
Hrastnik, od leta 1962 do 1968 je
bil obratovodja na separaciji rud-
nika Trbovlje-Hrastnik v Trbovljah,
s 1. 3. 1968 pa se je zaposlil na po-
slovnem združenju RUDIS, kjer je
bil do 30. 9. 1974.

Pred nedavnim je uredništvo na-
šega glasila naprosilo inženirja Zu-
pana, da za bralce našega glasila,
odgovori na nekaj vprašanj. Našemu
vabilu se je rad odzval.

Srečno:

Tovariš inženir Zupan! Želimo
Vas predstaviti širšemu kolektivu
vseh TOZD in SSS ZPT, spričo dej-
stva, da ste bili s strani delavskega
sveta TOZD separacija in skupni
prevoz izvoljeni za direktorja te
TOZD, in da ste to delovno mesto
te dni tudi prevzeli. Zanima nas,
kako nameravate zastaviti delo, da
bi bila dejavnost skupnega prevoza
in separacije uspešnejša?

Zupan:

Če vlada v kolektivu disciplina,
uspeh ne more izostati, zato bo po-
trebno vso skrb posvetiti delovni

disciplini, doslednemu izvajanju sklepov samoupravnih organov in tehničnih služb. Mislim, da je ob dobrem sodelovanju med vodstvom TOZD, samoupravnimi organi in na tem področju mogoče še marsikaj doseči.

Srečno:

Kaj bi bilo po vašem mnenju treba storiti, da bi se povečalo zaupanje v poslovanje sodelavcev v TOZD separacija in skupni prevoz pri kolektivu rudnika Hrastnik, kakor tudi pri kolektivu rudnika Trbovlje?

Zupan:

Odkar se na separaciji v Trbovljah separira premog iz obeh rudnikov, se pojavljajo sumničenja v zvezi z izplenom in delitvijo stroškov prevoza rovnega premoga in separiranja na oba rudnika. Da bi pripombe, ki se nanašajo na izplen in delitev stroškov, spravili z dnevnega reda najrazličnejših sestankov, je nujno potrebno, da zberemo vse potrebne podatke ter nato na skup-

nem sestanku, na osnovi zbranih podatkov ugotovimo ali so sumničenja, da nekdo živi na račun drugega, upravičena ali ne. Dosedanji način razpravljanja o teh problemih, to je, da smo razpravljali brez potrebnih podatkov, žal ni dal nobenih rezultatov, temveč je duhove le še bolj razburjal.

Srečno:

Imate morda program svojega dela, katerega nameravate postopoma izvesti in kakšni naj bi bili grobi obrisi tega programa?

Zupan:

Izredne težave nam povzroča pomanjkanje delavcev. Da bi se teh težav rešili, je nujno potrebno, da čimprej izvedemo potrebno rekonstrukcijo na separaciji in zgradimo potrebne nove objekte, ki bodo omogočili, da bo separacija od sedanjega triizemskega, prešla na dvoizemsko obratovanje. Prehod na dvoizemsko obratovanje separacije, bo vsekakor imel pozitiven

vpliv na stroške separiranja. Pri skupnem prevozu bistvenih sprememb pri načinu transporta rovnega premoga od posameznih polnišč do separacije, ne bo mogoče izvesti. Da sedanji transport z lokomotivami ne bi v bodoče povzročal še večjih težav, je nujno potrebno, da v naslednjih letih nabavimo nove ustrezne trolej lokomotive, aktivirajo veliki jamski vozički ter posveti večjo skrb tirom na savskem horizontu. Glede na to, da bodo v naslednjih letih ostali porabniki drobnih vrst premoga pravzaprav le še proizvajalci električne energije, bo potrebno pričeti razmišljati o spremembi tehnologije separiranja premoga in pripravi potrebne dokumentacije, ki jo bo ta sprememba terjala.

Srečno:

Hvala lepa za odgovore. Želimo vam, da bi program uspešno izvedli.

T. L.

Varčujmo, varčujmo, varčujmo!

Besede varčevati, varčujmo, varčevanje in podobno, slišimo in bomo zelo pogosto. Večini gredo te besede, kakor pravimo, skozi ušesa, ne da bi jih resneje jemali, razen morda pri sebi doma. Nadvse pomembne pa postanejo te besede, kadar se neka TOZD oziroma SSS ali delovna organizacija znajde v izredno težavnem finančnem položaju, ko je vsak dinar zelo dragocen. Pogosto ne pomislimo pri vsakodnevnom delu na delovnem mestu, koliko stane kakšen material, stroj ali naprava. Vedno je navzoča misel »saj je rudniško«, pri čemer pa pozabljamo, da je treba ta material, napravo ali stroj nabaviti in ga plačati. Seveda pa nabavljanje materiala, opreme itd. zmanjšuje tisti del celotnega dohodka, ki je namenjen med drugim tudi za osebnem dohodek.

V ilustracijo lahko navedemo nekaj cen materiala in opreme, da bomo videli, koliko lahko prihranimo

v TOZD, SSS oziroma delovni organizaciji, če prihranimo na primer list papirja, jekleno stojko, vžigalnik, vijak in podobno. Po zadnjih podatkih stane na primer 1 kg razstreliva-amonal 10,00 din (1.000 S din), 1 milisekundni žarnik stane 4,13 din, 1 kg strojnega olja 3,42 din, 1 m³ jamskega lesa 558,00 din, 1 m³ krajnikov 1,53 din, 1 m³ hrastovih pragov 1.500,00 din, toporišče za kramp 10,00 din, lopata za premog (pik-as) skupno s toporiščem 100,00 din, kramp s toporiščem blizu 60,00 din, 1 kg črne pločevine 7,15 din, matični vijak M 16x60 1,67 din, matični vijak M 20x100 5,43 din, matica M 30 stane 11,00 din, delovna bluza 90,77 din, delovne hlače 101,12 din, par gumijastih škornjev 75,78 din, par usnjenih rokavic 50,54 din, kilogram snažilne volne 11,37 din, 1 m žične vrvi Ø 14 mm 14,44 din, garnitura TH ločnega oporja 1.900,00 din, veznica z vijakom za ločno oporje (objemka) 68,00 din,

stropnik PPS 11 1400 mm stane 1.173,00 din, stojka Valent 1.741,00 din, pneumatski škripec za stojke 35.000,00 din, potezno dvigalo Herkules 5.000,00 din, vžigalni strojček 6.200,00 din, električna naglavna svetilka Krušik 1.052,30 din, jamski voziček 8.550,00 din, transporter EVT 120 210.157,00 din transporter DVT 491 (dolžina 120 m) 323.900,00 din, list papirja (ciklostilnega) 0,11 din, list papirja (bankpost) 0,15 din, navadni svinčnik 1,28 din, tiskovina DIN format 0,45 din, kemični svinčnik 7,39 din, itd. Za orientacijo še cena za 1 m proge v jami; 10.000,00 din, tj. 1 milijon S din.

Iz tega pregleda je razvidno, da lahko sleherni član naše delovne skupnosti nekaj prispeva k dejanskemu varčevanju na kateremkoli delovnem mestu kjer je zaposlen. Pričnimo izvajati naše geslo »Varčujmo«! Izvajajmo ga vsak dan, vsak teden, vsak mesec in vsako leto. Uspehi ne bodo izostali!

Izobraževanje delegatov

Pri Zasavskih premogovnikih je zaposleno v devetih TOZD in skupnih strokovnih službah, nekaj več kot 4500 delavcev, katere zastopa približno 100 delegatov v zborih združenega dela, občinskih skupščin v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju. Delo teh delegatov pa je v mnogih primerih odvisno od poznavanja družbenopolitičnih in ekonomskih odnosov ne samo v podjetju, temveč tudi v širši družbeni skupnosti. Na priporočilo družbenopolitičnih organizacij ZPT smo v oddelku za izobraževanje odraslih pri TOZD RŠC, skupno s predstavniki teh organizacij pripravili program izobraževanja ne le za delegate, temveč smo v ta proces izobraževanja vključili tudi člane samoupravnih organov vseh TOZD in SSS. Program obsega v 24 urah vrsto zanimivih predavanj, od spoznavanja naših normativnih aktov, poznavanja panoškega sporazuma, do sestave gospodarskega načrta podjetja, potekal pa bo še razgovor o ustvarjanju in delitvi dohodka.

Prvo predavanje z naslovom: Delegat in delegatski sistem, smo pričeli izvajati že pretekli mesec v Tr-

bovljah, Hrastniku in Zagorju, predavanj pa se je v 14 skupinah udeležilo 240 delegatov in članov samoupravnih organov:

- iz TOZD rudnik Trbovlje je bilo 24 slušateljev,
- iz TOZD rudnik Hrastnik je bilo 27 slušateljev,
- iz TOZD rudnik Zagorje je bilo 91 slušateljev,
- iz TOZD RGD je bilo 12 slušateljev,
- iz TOZD separacija je bilo 40 slušateljev,
- iz TOZD GRAMAT je bilo 13 slušateljev,
- iz TOZD ESD je bilo 6 slušateljev,
- iz TOZD RŠC je bilo 12 slušateljev,
- iz TOZD avtopark sta bila 2 slušatelja,
- iz SSS je bilo 14 slušateljev.

Iz analize navzočih lahko ugotovimo, da je bilo na predavanju največ delegatov in članov samoupravnih organov iz TOZD rudnik Zagorje in separacija, takoj za njimi pa

TOZD GRAMAT, glede na število vabljenih, dočim so se predavanj iz ostalih TOZD in SSS vabljeni slabše udeleževali. Najmanj slušateljev je bilo iz TOZD avtopark, kjer sta se od 20 vabljenih udeležila, morda iz znanih vzrokov, le 2 člana. Zelo slaba udeležba je bila tudi iz TOZD rudnik Hrastnik. Tu smo predavanja izvedli le v popoldanskem času, ker dopoldan ni bilo slušateljev.

Potreba po izobraževanju delegatov in članov samoupravnih organov je navzoča povsod. V ta namen izločajo posamezni TOZD znatna finančna sredstva in če bodo ta sredstva pravilno in koristno porabljena je odvisno od zavesti posameznega delegata, odnosno člana samoupravnih organov. Za eno skupino slušateljev moramo odšteti nekaj več kot 450.— din.

Prepričani smo, da bo oblika izobraževanja, ki smo jo pričeli letos, dobila kar največjo podporo s strani vseh, posebno pa od slušateljev samih.

Janez Oberžan

Pomemben sklep

Delavski svet TOZD rudnik Zagorje, je na svojem 16. zasedanju v tej mandatni dobi, dne 30. 10. 1974 sprejel na predlog odbora za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu te TOZD, zelo pomemben sklep, s katerim razširja delokroge tehniških delavcev, z naslednjo dodatno obveznostjo:

Tehniški delavci, poslovodje in nadzorniki so poleg strokovnega dela, odgovorni še za pozitivno družbeno-politično delo. Vsi nadzorniki in poslovodje, tako v jami in zunaj, so odgovorni, da so delavci njegove delovne skupine informirani, seznanjeni in poučeni o vsem družbeno-političnem in samoupravnem dogajanju v TOZD kot v

delovni organizaciji. Vsi že omenjeni so dolžni aktivno sodelovati v akcijah in prizadevanjih, za katere so se odločili delavci, samoupravni organi, ali družbeno-politične organizacije.

Družbeno-politične organizacije, sindikati, mladina, ZK, delavska kontrola pa so dolžne bedeti nad izvajanjem sklepa in te tudi politično ocenjevati, pa če bo potrebno, tudi predlagati postopek zoper izvrševalce.

PRISPEVAJTE V SREČNO

Rudarstvo doma in po svetu

DRUŽBENI DOGOVOR O RAZVOJU PREMGOVNIKOV

Po vsej verjetnosti bo kmalu predložen v razpravo družbeni dogovor o razvoju premogovnikov do leta 1980. Po enoletni razpravi so prišli do sklepa, da je pod določenimi pogoji možno v letu 1980 proizvesti okrog 80 milijonov ton premoga. Razumljivo pa je, da je treba predhodno izpolniti nekoliko predpogojev, predvsem so to denarna sredstva. Potrebovali bi preko 10 milijard din, vendar izvori sredstev tre-

nutno še niso znani. Poleg tega je treba zagotoviti tudi potrebno opremo, kar v današnjih pogojih ni tako preprosto, ker je treba čakati tudi po več let za nabavo potrebne mehanizacije. Vsaka država pospešuje pridobivanje premoga na površinskih kopih, ti pa so običajno opremljeni s težko mehanizacijo in transportom. Končno pa je zelo pomemben faktor pri nadaljnjem razvoju premogovništva tudi potrebni strokovni kader. Čeravno so nekateri mnenja, da bo možno ta načrt do leta 1980 izpeljati, pa so drugi mnenja, da bo ob danih prilikah v najboljšem primeru možno proizvesti do tega leta okrog 67 milijonov ton.

PREMOG ZA POTREBE ELEKTROINDUSTRIJE V EVROPI

Uradni viri smatrajo, da se v Evropi izkorišča relativno več premoga, kakor pa nafte za potrebe termoelektrarn. Letos računajo, da se bo delež premoga v proizvodnji elektroenergije v termoelektrarnah v Evropi, zvišal na 50,4 %, medtem ko je pred letom dni znašal ta delež 49,6 %, v letu 1972 pa 38,6 %. Delež nafte v proizvodnji elektroenergije v termoelektrarnah, bo letos znašal 33,3 %, kar predstavlja zmanjšanje na 35,8 % v letu 1973 in 37 % v letu 1972. Večja udeležba premoga v proizvodnji elektroenergije je rezultat energetske krize. Čeprav se poraba nafte ne zmanjšuje, pač pa v nekaterih državah zvišuje, se njena vloga v proizvodnji električne energije v večini novih termoelektrarn zmanjšuje.

POSVETOVANJE O ENERGETIKI

Dne 24. 10. 1974 je potekalo v Prištini posvetovanje, o problematiki energetike, ki ga je organiziral Zvezni odbor sindikata delavcev, industrije in rudarstva Jugoslavije, skupno s panožnim odborom za energetiko, naftno gospodarstvo in petrokemijo. Kot je znano, so se tega posvetovanja udeležili tudi naši predstavniki Ivan Vovk, predsednik KOSIRE, Viktor Ceferin, namestnik predsednika DS ZPT ter Cveto Majdič, dipl. inž. rud., v imenu re-

publiškega odbora sindikata rudarstva in energetike Slovenije. Na tem posvetovanju so največ govorili o tem, v kolikšni meri so združeno delo in sindikati v stanju, da mobilizirajo predvsem lastne moči in ostale družbene dejavnike za reševanje perečega vprašanja razvoja energetike. Iz osnovnega referata in razprave je bilo možno ugotoviti, da naj bi šla aktivnost sindikata na vseh ravneh v smeri definiranja družbenih dogovorov in programa dolgoročnega razvoja vseh vej energetike, sprejetja energetske bilance v federaciji in samoupravnega sporazuma o oblikovanju enotne samoupravne interesne skupnosti energetike Jugoslavije.

ITALIJA SE VRAČA K PREMOGU

Italija bo v sardinskih rudnikih ponovno kopala premog. V prejšnjih letih so v njih izkopali letno prek 1 milij. ton črnega premoga. S tem premogom bodo oskrbovali več na Sardiniji postavljenih elektrarn državnega elektrokoncerna ENEL, v katerih proizvedejo letno 2,5 mlrd. kWh električne energije.

KOSOVO PONUJA PREMOG

Rudniki premoga na Kosovem, ki imajo najbogatejše rezerve pri nas, dajejo na razpolago celokupnemu jugoslovanskemu gospodarstvu in energetiki, svoje zemeljsko bogastvo, pri čemer ugotavljajo, da bi lahko rešili številne energetske probleme prav na Kosovem. Na tem območju se namreč nahajata dve tretjini vseh jugoslovanskih rezerv. V bližini Prištine, na površini okrog 155 km² leži okrog 6,5 milijard ton premoga. V Metohiji so prav tako našli okrog 4 milijarde ton rezerv premoga. To so ogromni potencialni neusahljivi izviri energije, ki pa so na žalost nedovoljno izkoriščeni. Tudi eksploatacijski pogoji so zelo povoljni, ker je razmerje med jalovino in čistim premogom zelo ugodno. Kombinat Kosovo je pripravljen na sodelovanje in želi, da bi našli možnost, da bi velike energetske rezerve na njihovem področju kar najbolje izkoristili.

PROIZVODNJA PREMOGA V JUGOSLAVIJI

V razdobju januar—september 1974, so jugoslovanski premogovniki proizvedli skupno 24,705.000 ton premoga vseh vrst. V primerjavi z enakim razdobjem leta 1973, je letošnja devetmesečna proizvodnja premoga večja za 955.000 ton. Zaloge premoga že precej časa niso bile tako nizke kot so sedaj. V rudniških deponijah je v začetku oktobra t.l. bilo le okrog 234.000 ton premoga, od tega je bilo več kot polovica lignit. Črnega premoga je bilo proizvedenega v tem obdobju 455.000 ton, rudniki rjavega premoga pa so proizvedli 6,921.000 ton, kar znaša 214.000 ton več kot v istem razdobju preteklega leta. Ostala količina predstavlja lignit, to je 17,329.000 ton.

OSKRBA TRZIŠČA S PREMOGOM

Po splošni oceni je manjkalo sredi oktobra t.l. na jugoslovanskem trgu, okrog 2 milijona ton lignita iz tuzlanskega bazena. Po grobih izračunih bi ga toliko lahko brez težav prodali. Titovi rudniki Kreka—Banoviči bodo letos proizvedli okrog 8 milijonov ton lignita in rjavega premoga. Od tega bo 5,400.000 ton lignita. V teh rudnikih poudarjajo, da proizvodnja poteka neprekinjeno vsak dan, na vseh tretjinah, tudi ob sobotah in nedeljah.

PREMOG V BELGIJI

V času od januarja do konca avgusta t.l. je belgijsko tržišče potrebovalo 11,540.000 ton premoga, kar je 6,3 % več kot v istih mesecih leta 1973. Od te skupne količine odpade na uvoz 6,188.000 ton, kar pomeni, da se je povečal v tem času za 53 %.

VEČ PREMOGA V INDIJI

Proizvodnja premoga v nacionaliziranih premogovnikih Indije se je znatno povečala. Po podatkih državne korporacije za premog, se je količina proizvedenega premoga povečala za 10 % v primerjavi z ena-

Koncem oktobra smo imeli v gosteh 13-člansko delegacijo rudarskih strokovnjakov iz DLR Koreje. Z našimi predstavniki so se razgovarjali o najrazličnejših strokovnih in drugih problemih, v sejni sobi skupnih strokovnih služb ZPT. Prevajala je Jolanda Kvas.

Foto inž. T. Bregant

kim razdobjem leta 1973 in je dosegla v I. polletju 1974, 28,4 milijonov ton. Do konca leta bodo predvidoma proizvedli skupno 60 milijonov ton premoga, medtem ko so ga v letu 1973 proizvedli skupno 54 milijonov ton.

VELIKA TERMOCENTRALA V SAAR

Pred kratkim so pričeli z izgradnjo termoelektrarne Weiher III. To bo največja termoelektrarna v Evropi, ki bo obratovala s premogom. Dokončali jo bodo v letu 1976, njena moč pa bo znašala 707 MW. Stroški bodo znašali 480 milijonov DM. Ta projekt je prvi v vrsti drugih projektov, ki jih je odobrila bonska vlada za povečanje proizvodnje električne energije na temelju premoga.

ELEKTROENERGETSKA SITUACIJA V BIH

V osmih mesecih t.l. so termoelektrarne v BiH prekoračile načrt proizvodnje elektroenergije za 15,7 %. To je rezultat dobrega dela TE Tuzla IV, ki je začela s poizkusnim obratovanjem koncem julija t.l. Hidroelektrarne v BiH so v tem času proizvedle 90,7 % načrtovane količine električne energije. V letošnjem

letu je BiH dobavila porabnikom v Hrvatski skupno 1.400.000 MWH ter je tako izpolnila svoj načrt dobav s 129,7 %. Termoelektrarne v tej republiki ne prejemajo dovolj premoga iz posameznih premogovnikov, niti nimajo potrebnih zalog, zato se dogaja, da posamezni agregati zaradi preobremenjenosti mreže ustavljajo delo.

VEČ PREMOGA V VELENJU

Že večkrat smo ponovili, da je premog ponovno postal zanimiv, kot energetska gorivo. V zadnjih letih smo v Sloveniji zaprli nekaj premogovnikov, ali pa njihovo proizvodnjo zmanjšali zaradi nerentabilnega poslovanja. Zato preostalim premogovnikom posvečajo večjo pozornost, predvsem rudniku Velenje. V naslednjih treh letih bo REK Velenje vložil milijardo din za nabavo mehanizacije, odpiranje novih odkopov in za zgraditev novih stanovanj. V letu 1973 so v rudniku Velenje nakopali okrog 3.800.000 ton lignita, za letos pa imajo načrtovano 3.900.000 ton. Do leta 1977 nameravajo velenjski rudarji povečati proizvodnjo na 4,5 milijonov ton lignita, kar je v skladu z bodočimi potrebami tamošnjih termoelektrarn. V naslednjem triletnem razdobju nameravajo poleg obstoječih treh termoelektrarn, postavi-

ti še četrto tako, da bodo imele vse štiri termoelektrarne v Šošanju v bodoče skupno zmogljivost 775 megavatov, skupno pa bodo porabile 4 milijone ton lignita. Proizvodnjo bodo povečali predvsem na račun modernejših mehanizacij. V tem okviru bodo zgradili tudi okrog 300 novih stanovanj.

SVETOVNA TRGOVINA S PREMOGOM

Kljub dobrim transportnim možnostim, premog porabijo pretežno že v državah proizvajalkah. Svetovna trgovina je v primerjavi s celotnim izkopom izredno omejena. Medtem ko je proizvodnja črnega premoga znašala v letu 1973 preko 2,2 mlrd. ton, je svetovni trgovinski volumen dosegel le 208 milij. ton. Od te količine odpade pravzaprav 88 milij. ton na notranjo trgovino, pri čemer so upoštevane dobave premoga znotraj držav EGS oziroma SEV ter med ZDA in Kanado. Največji uvoznik premoga na svetu je Japonska, ki je v letu 1973 uvozila 57 milij. ton premoga in to izključno koksa za potrebe industrije. Trgovina s premogom med državami SEV je znašala v letu 1973, 41 milij. ton, na tretjem mestu so države EGS s 30 milij. ton. Premogovno združenje ZRN ceni, da bo tudi Latinska Amerika imela kot uvoznik kmalu pomembnejšo vlogo. Že v letu 1985 bo uvozila preko 13 milij. ton. Daleč največji izvoznik premoga so ZDA s 50 milij. ton v letu 1973. Sledi Poljska z 39, SZ s 30, Avstralija z 28 in ZRN s 27 milij. ton premoga. Omembe vredna je še Kanada z 11 milij. ton, na vse druge države izvoznice pa odpade 23 milij. ton.

BAZEN LIGNITA V PELAGONIJI

V Pelagoniji so dokončali večmesečna intenzivna rudarsko-geološka raziskovanja. Strokovnjaki so optimistično razpoloženi, ker so ocene pokazale, da lahko govore o enem najbogatejših premogovnih nahajališč v naši državi. Samo blizu vasi Suvodol so odkrili okrog 200 milijonov ton rezerv lignita. Po podat-

kih republiškega sklada Makedonije za geološke raziskave, pa leži na širšem področju Pelagonije, okrog 1.3 milijarde ton lignita. Skupne rezerve premoga v tej pokrajini pa so znatno večje. Rezerve premoga dajejo orientacijo na izgradnjo rudnika premoga z letno proizvodnjo 4 milijone ton premoga in z zgraditvijo dveh termoelektrarn po 210 megavatov. Ti dve termoelektrarni bi letno proizvedli okrog 2.2 milijarde kWh električne energije. Rudnik in prva elektrarna naj bi bila zgrajena do leta 1980. Republika SR Makedonija je zelo zainteresirana za aktiviranje velikega energetskega potenciala v tej pokrajini, zato vprašanje investicijskih sredstev ne bo pereče. Računajo pa tudi na izvajanje investicij s pomočjo inozemskega kapitala.

RUDARSTVO DOMA IN PO SVETU VDOR VODE TUDI V PREMGOV- NIKU PIČANJ

V preteklem mesecu je tudi v jami Pičanj pri Istrskih premogovnikih Raša, vdrla voda. Okrog 200 rudarjev se je borilo proti vodni stihiji, ki je prodirala iz krovnine na delovišče. Dajalo je okrog dve tretjini proizvodnje premoga v tej jami. Pojav vode je zelo zaskrbljujoče vplival na rudarje in strokovnjake. Po podrobnem proučitvi so se odločili za odločen ukrep, ki je omogočil odtokanje vode in pričetek normalnega dela.

BOGASTVO PREMOMA

ZDA imajo 428 milijard rezerv premoga. To so ugotovili potem, ko je dosegla cena petroleja v svetu že izredno višino. Zato so vse države na vseh celinah začele mrzlično iskati nove vire energije, ali pa so hotele ugotoviti rezerve klasičnih vrst goriva, predvsem premoga. Tako so ponovno preverili svoje zaloge premoga v ZR Nemčiji, Poljski, CSSR, na Kitajskem, ZDA, itd. Poleg Sovjetske Zveze imajo največ premoga v ZDA. V letu 1973 je znašala proizvodnja premoga v ZDA 550 milijonov ton, za leto 1980 pa imajo predvideno podvojitev te

proizvodnje. Kakor je znano, ima ameriški premog zelo malo žvepla, kar je zelo primerno za njegovo vtekočinjenje.

NOVA TERMoeLEKTRARNA

V Gračanici v BiH so pričeli pred kratkim z izgradnjo nove termoelektrarne z močjo 600 megavatov. Po načrtu naj bi ta elektrarna dala prve kilovate koncem leta 1977. Skupni stroški za izgradnjo bodo znašali okrog milijardo 230 milijonov din. V bližini Gračanice, t. j. na Gatačkem polju, se nahajajo velike rezerve premoga. S tem premogom bodo oskrbovali novo termoelektrarno.

RUHRKOHLE V PREMGOVNIŠTVU ZDA

Ruhrkohle AG in Hugo Stainnes GmbH sta ponudila prevzem ameriške premogovne družbe Appalachian Resources Comp. Sorazmerno majhna ameriška premogovna družba z 200 zaposlenimi proizvaja 1 milijon ton antracita letno. Zaloge premoga dosega 60 milijonov ton, predvideno je povečanje proizvodnje na 2 milijona ton antracita letno. Pri novem podjetju v ZDA Ruhrkohle Stinnes Corp. je Ruhrkohle udeležena z 80 %, Stinnes pa z 20 %. Računajo, da se bo v ameriški premogovni industriji angažiral tudi koncern Thyssen.

POLJSKE ZALOGE PREMOMA ZA 1000 LET

Neugodno stanje poljske plačilne bilance Poljski ni dopuščalo, da zmanjša proizvodnjo premoga. Izvoz premoga je eden najpomembnejših poljskih deviznih virov. Zaloge premoga v višini 155 mlrd. ton so četrte največje na svetu oziroma največje v Evropi. Sedanja letna proizvodnja 160 milijonov ton, omogoča koriščenje rezerv v obdobju 1000 let. Po načrtu naj bi se Poljska proizvodnja premoga v letu 1980 povečala na 200 milijonov ton, v letu 1990 pa na 270 milijonov ton; tudi proizvodnjo rjavega premoga povečujejo. Lani je dosegla

39 milijonov ton; 84 % proizvodnje premoga (rjavega) je šlo za proizvodnjo električne energije, del proizvodnje pa je bil izvožen v NDR. Lani je znašal poljski izvoz premoga 36 milijonov ton, oziroma 24 % proizvodnje. V poljskih premogovnikih je zaposleno 320.000 oseb na pram 316.000 pred 15 leti, proizvodnja pa je v 15 letih porasla od 100 na 160 milijonov ton. Vrednost poljskega izvoza premoga je po drugi svetovni vojni dosegla 8 milijard \$.

V nekaj vrstah

PLANINSKI DOM NA ZASAVSKI GORI POGOREL

V noči med 1. in 2. novembrom letos, je pogorel planinski dom na Zasavski gori, katerega upravlja planinsko društvo Zagorje ob Savi. Zgoraj je ves vrhnji del zgradbe, ki je bil grajen v lesu ter vsi stropovi. Ostali so le še spodnji zidovi. Požar je nastal po vsej verjetnosti zaradi okvare na električnem priključku. Škoda, ki je nastala je zelo velika in je vso zasavsko pa tudi slovensko planinstvo zelo prevzela. Požrtvovalnim planincem in gasilcem je uspelo rešiti le manjši del opreme. Na pomoč so prihiteli gasilci iz vseh okoliških vasi ter Zagorja, vendar požara niso mogli pravočasno zadušiti.

Požrtvovalni planinci iz Zagorja so takoj podvzeli ustrezne korake, da so zainteresirali za takojšnjo obnovo vse svoje članstvo ter druge organizacije. S prostovoljnim delom so 9. in 10. novembra počistili pogorišče in takoj pričeli s pripravami za položitev betonske plošče nad preostalimi zidovi. V primeru če bo lepo vreme, bodo skušali stavbo pozidati do strehe, medtem ko bi z nadaljnjimi deli nadaljevali v prihodnjem letu.

Skušajmo pomagati, najsi bo s prostovoljnim delom ali s prispevki, za čimprejšnjo obnovo planinskega doma na Zasavski gori — naši priljubljeni izletniški točki!

IZOBRAŽEVANJE DELEGATOV

V oktobru t.l. so potekala predavanja na temo: Delegatski sistem in delegat, v okviru programa izobraževanja članov samoupravnih organov in delegatov posameznih TOZD in SSS pri ZPT. V ta namen so bila v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju, organizirana predavanja v II. polovici oktobra t.l. Predavatelji so govorili navzočim o družbeno-ekonomskem in družbeno-političnem sistemu v SFRJ, delegatskem razmerju in delegatskem sistemu, družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumnih ter o komuniciranju v delegatskem sistemu. Skupaj se je iz vseh TOZD udeležilo predavanj 183 delegatov oziroma članov samoupravnih organov. V I. polovici novembra pa so začeli organizatorji s predavanji za drugo skupino tega programa izobraževanja.

JESENSKA POGOZDOVALNA AKCIJA

Koncem oktobra in v začetku novembra 1974, je naša delovna organizacija, na območju TOZD rudnik Hrastnik in TOZD rudnik Zagorje, nadaljevala z jesensko pogozdovalno akcijo. V Zagorju je bilo posajenih 1400 sadik mecesna, in sicer na območju plaza Korbarica, 1600 sadik macesna pa je bilo posajenega nad starim Hrastnikom, v Hrastniku.

NOVO VODSTVO SLOVENSКИH SINDIKATOV

Na VIII. kongresu Zveze slovenskih sindikatov, ki je potekal 7. in 8. novembra 1974 v Celju, je bil za predsednika Zveze sindikatov Slovenije, soglasno izvoljen inž. Janez Barbo-rič, dosedanji predsednik, za generalno sekretarko republiškega sveta pa so imenovali Ivanko Vrhovčak.

Med delegati v novem republiškem svetu in nadzornem odboru ZSS je tudi Ivan Smit, šofer v TOZD rudnik Hrastnik ZPT, in sicer kot delegat sindikata delavcev energetike in premogovnikov. Kot delegat v tem svetu je tudi inž. Cvetko Majdič, in sicer kot delegat druž-

beno-političnega zbora skupščine SRS, ki ima status člana republiškega sveta ZSS.

Na kongresu so vsi delegati burno pozdravili predlog, da bi VIII. kongres Zveze sindikatov jugoslavije, izvolili tovariša Tita za častnega predsednika jugoslovanskih sindikatov.

NEKAJ PODATKOV O ZAPOSLOTVI V ZASAVJU

Po podatkih republiškega zavoda za zaposlovanje je bilo v Zasavju, v avgustu t.l. večje število prijavljenih iskalcev in izkazanih potreb po novih delavcih. Iz naslednjega pregleda je razvidno kolikšno je bilo število le-teh, ločeno po posameznih občinah:

- število prijavljenih iskalcev zaposlitve v avgustu 1974
- potrebe po delavcih v avgustu 1974
- število upravičencev do denarnega nadomestila v avgustu 1974
- število upravičencev do zdravstvenega zavarovanja v avgustu zaradi nezaposlitve
- število brezposelnih v avgustu 1974

Hrastnik	Trbovlje	Zagorje
119	92	65
452	1170	471
5	2	1
26	32	35
112	106	66

NEKAJ O GRIPI

Zdravstveni dom Zasavje - Trbovlje, je tudi letos predlagal vsem delovnim organizacijam na svojem območju, da bi naročili za svoje člane kolektiva, cepljenje proti gripi (influenzi). Del kolektivov se je za to cepljenje odločil, del teh pa tudi ne. Cepljenje proti gripi sodi v okvir preventivnih oziroma zaščitnih ukrepov, ki naj obvarujejo tako člane kolektiva, kakor tudi njihove svojce pred obolenjem, po drugi strani pa omogoča TOZD in SSS oziroma delovnim organizacijam, da normalno obratujejo, brez večjih bolniških izostankov.

Glede na to, da je bolezen za-hrbtna, nikoli ne vemo, kdaj se bo koga lotila, zato nam ne sme biti odveč eventualno cepljenje, če ga organizira delovna organizacija. Gri-pa je še vedno nepremagljiva bo-lezen. Kdor je cepljen ima več mož-nosti da bo preživel, kot pa tisti, ki ni cepljen. Cepljenje proti gripi traja v svetu že okrog 30 let, z okrog 80 % uspehom. Cepljenje ve-lja po navadi le za dobo šestih me-secev do enega leta. Stoodstotnega cepiva seveda ni, posebno zato, ker se vsakokrat pojavi drug virus. Ce-pljenje pa je uspešno, če cepimo kolektivno. Če nekdo zboli, ima od 2 do 5 dni trajajočo vročino - tem-peraturo 38—39 °C, mnogokrat ima bolnik hripav glas, vlažen kašelj in bolečine v trebuhu. Seveda pa so ostali značilni znaki še zamašen nos, glavobol, občutek slabosti, bo-lečine mišic in vnetje grla. Doba izbruha boleznι znaša od 18 do 36 ur po okužitvi z virusom. Obolenje lahko preneha brez posledic, po-gosto pa se pojavijo druga dodat-na obolenja.

ZBOR JUGOSLOVANSKE MLADINE

V dneh od 21. do 23. novembra 1974, je bil v Beogradu kongres ZSM Jugoslavije. Kongresa se je udeležil tudi Peter Kolander, kot delegat občinske konference ZSMS Trbovlje, ki je član kolektiva TOZD separacija in hkrati sekretar občinske konference ZSMS Trbovlje.

POMOČ KOZJANSKEMU

V številki 10 glasila Srečno smo objavili le približne podatke o pri-spevku članov delovne skupnosti vseh TOZD in SSS ZPT, iz drugega kroga pomoči Kozjanskemu. Po obračunu vseh osebnih dohodkov za oktober, ki so bili izplačani sre-di novembra, pa je ta obračun že dokončen. Člani kolektiva posame-znih TOZD in SSS so s svojim de-lom, na dela prosto soboto 12. ok-tobra t. l., prispevali pomoč v na-slednjih zneskih:

TOZD	višina prispevka (v bruto) din
rudnik Hrastnik	116.881,10
rudnik Trbovlje	77.761,70
rudnik Zagorje	131.550,75
separacija	40.793,05
RGD	63.064,10
ESD	19.712,25
GRAMAT	10.175,45
avtopark	9.799,35
RSC	10.000,00
Skupne strokovne službe	33.645,55
SKUPAJ	513.383,30

Razlika znaša torej 22.446,65 din napram podatkom, ki smo jih ob-

javili v prejšnji številki glasila. Celokupni prispevek članov naše delovne skupnosti vseh TOZD in SSS znaša torej:

— prvi krog, delo na dela prosto soboto	
13. 7. 1974	620.679,70 din
— drugi krog, delo na dela prosto soboto	
12. 10. 1974	513.383,30 din
Celokupno	1.134.065,00 din

V tem znesku pa niso všteti prispevki naših sodelavcev z gradbišč v ZR Nemčiji in v Švici, ker so nakazali svojo pomoč direktno republišnemu skladu za pomoč Kozjanskemu.

je proizvodne naloge. Z večjim številom delovnih dni nadoknaditi neustrezno plačilo za svoje delo. Tak položaj pa je nesprejemljiv, saj postavlja rudarje v neenakopraven položaj v primerjavi z delavci v drugih panogah.

Če primerjamo sedaj še dosežene dohodke rudarjev z ostalimi dejavnostmi ali pa s povprečnimi osebnimi dohodki v Sloveniji, so imeli v prvih mesecih lanskega leta naslednjo višino:

— povprečni mesečni OD v industriji	2.011 din
— povprečni mesečni OD v rudarstvu	2.350 din

Osební dohodki rudarjev so bili torej le 16,9 % višji od osebnih dohodkov zaposlenih v industriji. Takšen način nagrajevanja pa glede na pogoje dela ni stimulativen.

Število zaposlenih v rudarstvu naglo upada, kar je razvidno iz podatka, da je bilo leta 1960 zaposlenih v rudarstvu 3,29 % vseh zaposlenih v Sloveniji, leta 1973 pa je le še 1,63 %. Res je, da je prenehalo delovati v tem času nekaj manjših rudnikov in da se je del teh rudarjev zaposlilo v drugih panogah, vendar je proizvodnja v rudnikih kljub temu rasla.

Primanjkljaj delavcev nastaja iz dveh pomembnejših razlogov:

— splošno pomanjkanje kvalificirane in nekvalificirane delovne sile, ki bi se bila pripravljena zaposliti v rudarstvu;

— odhajanje v rudarstvu že zaposlene delovne sile v druge panoge.

Kljub nekaterim ugodnostim v zadnjem času, je fluktuacija delovne sile v rudarstvu še vedno zelo velika. Pri tem pa ni zaskrbljujoče samo pomanjkanje nekvalificirane delovne sile, temveč tudi pomanjkanje strokovnega kadra. Vpis na odsek za rudarstvo FNT je iz leta v leto manjši, pa tudi pogoji študija na tej fakulteti terjajo precej dolg študij.

Ob pomanjkanju delovne sile rudarje z lahkoto zaposlimo drugje, toda to ni naš interes in tudi ne interes družbe. Za materialni položaj družbe prispevamo maksimalno po svojih močeh in sposobnostih, tudi z lastnim odrekanjem, vendar želimo, da družba spremeni svoj odnos do rudarjenja.

Akcija za reševanje problemov mladih v rudarstvu

Na pobudo predsedstva konferenice AMD ZPT smo sklicali sestanek predsednikov in sekretarjev mladinskih organizacij rudnikov Slovenije zaradi enotnega nastopa na IX. kongresu ZSMS v Moravcih pri Murski Soboti. Na tem sestanku smo se domenili za enotni referat na kongresu. Referat je bil v razpravi v vseh AMD pri rudnikih Slovenije in mladi so ga sprejeli, oziroma dodali še nekaj predlogov za dopolnitev. Na drugem sestanku v Velenju smo predloge poenotili in se zaradi dolžine razprave domenili za dva referata. Za posredovanje želja in zahtev mladih rudarjev, smo izbrali člana IO konference mladih delavcev pri republiški konferenci ZSMS, zaposlenega v REK Velenje, Bojana Škarja, ki je obravnaval splošno problematiko mladih rudarjev in predsednika AMD TOZD rudnik Zagorje Zdravka Kramarja. Ta je imel naslednji govor:

Dragi delegati, spoštovani gostje! Dovolite mi, da pozdravim IX. kongres Zveze socialistične mladine v imenu mladih rudarjev širom po Sloveniji.

V zadnjem času se je veliko in se še vedno precej govori o ener-

getski krizi, ki je zajela ves svet. V zvezi z energetske krizo pa se precej govori tudi o premogovništvu oziroma o rudarstvu. Želel bi vam spregovoriti par besed o problemih mladih rudarjev.

V naših rudnikih po vsej Sloveniji je zaposlenih okrog 2500 mladih, ki delajo v povsem drugačem okolju, kot njihovi vrstniki v drugih panogah. Rudarsko delo, zlasti pod zemljo, je naporno, zdravju škodljivo in nevarno. Zaradi tega v naših kolektivih zaposlujejo moške delavce, stare nad 18 let, fizično razvite, zdrave in strokovno usposobljene. Zaradi navedenih pogojev je izbira kadrov majhna. Izbira pa se manjša, če ta poklic ni privlačen, kar pa danes poklic rudarja prav gotovo ni. Problemi, ki tarejo rudnike na kadrovskem področju so naslednji:

— pomanjkanje delavcev do 30 procentov,

— visoka povprečna starost rudarja, ki se giblje okrog 43 let.

Zaradi pomanjkanja delovne sile delajo rudarji tudi po 48 ur na teden. Z daljšim delovnim tednom smo uspeli pri zmanjšanem številu zaposlenih še naprej izvrševati svo-

Poleg kadrovskih problemov, pa se naši rudniki pogosto srečujejo tudi z gospodarskimi problemi. Rudniki so nizko akumulativni. Problem je razširjena reprodukcija, predvsem področje raziskav in odkrivanje naših rudnih zalog. V zadnjih letih so bile celo najbolj nujne rudarsko-geološke raziskave močno zanemarjene. Dejavnost temeljnih organizacij združenega dela na tem področju lahko ocenimo na podlagi vloženih sredstev za raziskave, v odnosu na realiziran družbeni proizvod v letih 1970 do 1973, ki je izražen v procentih znašal npr. v Zagorju 2,71, v Laškem 0,40, v Senovem 0,47, v Kočevju pa v teh letih sploh ni bilo rudarsko-geoloških raziskav. Takšno stanje deloma pogojuje zmanjšanje porabe premoga v letu 1967 in s tem vezano pojmovanje o nerentabilnih ali neperspektivnih rudnikih.

Težak gospodarski položaj pa se kaže predvsem v živlenskem, kakor tudi v splošnem standardu, saj so sredstva skupne porabe premajhna, da bi z njimi lahko zagotovili delavcem primerno rekreacijo v prostem času, letovanje v počitniških domovih, ki so v glavnem zastareli in premajhni, toda sredstev za njihovo razširitev ni.

Za reševanje problematike rudnikov bi se morala angažirati tudi družba, ne pa da ostaja le-ta zaprta v okviru posameznih kolektivov. Problematiko bo treba razrešiti v dveh delih:

- prebroditi trenutno krizo;
- sočasno urediti celotno problematiko, ki zagotavlja perspektivo in obstoj rudnikov.

Problematiko vidimo razdeljeno takole:

1. Odnos družbe do rudnih rezerv

Zagotoviti je potrebno del sredstev iz republiškega rezervnega sklada za raziskave. Prav tako je potrebno zagotoviti prednost rudnikov pri kreditih ter zagotoviti dolgoročne kredite z nizko obrestno mero.

2. Problem delovne sile

Zagotoviti je potrebno, da bo postal poklic rudarja zopet privlačen, to pa bomo lahko dosegli na več načinov. Eden od ukrepov je priznanje učne dobe, ki jo prebijejo učenci poklicnih rudar-

skih šol pri praktičnem pouku za pokojnino. Naslednji ukrep, ki bi ga morali podpreti pa je ta, da bi se mladim rudarjem skrajšalo služenje vojaškega roka, če bi se obvezali, da bodo v tem poklicu ostali vsaj 10 let. S tem bi preprečili visoko stopnjo fluktuacije, istočasno pa bi rudarjenju dali dejansko družbeno priznanje. Ta ukrep pa ima svoj pomen zlasti spričo dejstva, da se večina mladih, ki so prej delali v rudarstvu, po odsluženju vojaškega roka zaposli drugje.

Pogoji študija na odseku za rudarstvo FNT so neurejeni, zato bi bilo potrebno urediti šolanje na tej fakulteti tako, da bi študentje čutili obvezo, da čim preje končajo študij.

Pogoji za večji priliv delovne sile v rudarstvo pa so še naslednji:

— če zaposlitev nudi delavcem zanesljivo perspektivo za celotno delovno dobo;

— če je delo ustrezno ovrednoteno;

— če so za delavce na razpolago stanovanja;

— če je zagotovljen osnovni družbeni standard v bližini naselja delavcev (šole, vrtci, kulturne ustanove, športni objekti);

— če je delovna doba v rudnikih ustrezno beneficirana;

— če je zagotovljena možnost strokovnega izobraževanja in napredovanja;

— če je zagotovljen 42-urni delovni teden.

3. Beneficiranje delovne dobe

Vztrajati moramo na tem, da bodo rudarska dela primerno ovrednotena ter da se benefikacija šteje tudi za pretežna dela na ogroženih delovnih mestih, kar je važno za vzdrževalne ekipe in je tesno pogojeno z uvajanjem mehanizacije.

4. Potrebno bi bilo:

— uskladiti samoupravne sporazume z drugimi vejami gospodarstva;

— izdelati analizo lastnih cen ter njihovo usklajevanje na realnih ekonomskih podlagah;

— razrešiti bi bilo potrebno vprašanje plačevanja prispevkov družbi — carine in ostale obveznosti za rudniško mehanizacijo in sredstva higiensko-tehniške zaščite;

— urediti je potrebno kreditiranje zalog pri metanskim rudnikih.

Mladi v vrstah rudarjev smo enotnega mišljenja, da se mora problematika rudarstva hitreje reševati, kajti ne želimo postati socialni problem ob istočasno velikih potrebah po premogu in energiji nasploh. Pripravljeni smo delati, če bodo naši problemi pravočasno rešeni, nas bo več, več bo energije, hitrejši bo družbeni razvoj, toda ne za vsako ceno.

Ker je bil na kongresu nastop rudarjev zelo viden in problemi pereči, so besede mladih iz rudnikov prišle tudi v zaključke kongresa. Republiška konferenca ZSMS se je odločila, da na prvi prihodnji seji konference mladih delavcev pri RK ZSMS posveti eno točko rudarstvu. Sestanek je bil sklican v soboto, 9. 11. 1974 in mladi rudarji smo še enkrat enotno, po predhodnem dogovoru v Velenju, potrdili naše zahteve s številnimi razpravami. Na tej seji so bili tudi predstavniki republiškega sveta zveze sindikatov. Le-ti so skupno z vodstvom RK ZSMS zavezali, da bodo republiškim organom posredovali naša stališča in zahteve.

Kot delegat OK ZSMS Trbovlje na IX. kongresu ZSMJ, ki je potekal 21., 22. in 23. novembra 1974 v Beogradu, sem nastopil z razpravo »Položaj in perspektiva mladih v rudarstvu«.

Upam, da sem na osnovi dosedaj izrečenih misli in na osnovi razprav k osnutku referata, katerega sem dal v razpravo, častno zastopal mlade iz rudarstva in revirje.

Peter Kolander

Brigadirji za akcijo Kozjansko

Izvršni odbor konference sindikata energetike in rudarstva Zasavskih premogovnikov in Občinski sindikalni svet Trbovlje, sta organizirala brigadirsko akcijo na Kozjansko. Potekala je v nedeljo, 6. oktobra 1974 ob dnevu položitve temeljnega

kamna za novo šolo na Vinskem vrhu.

Vsi brigadirji in ostali revirčani, so se udeležili slavnostnega pričetka gradbenih del, kjer je spregovoril tudi Marjan Špilar, rudar iz TOZD rudnik Trbovlje. Dejal je, da smo rudarji bili vedno solidarni med seboj, pa tudi do vseh drugih in bomo tudi to pot vložili vse svoje moči in prispevali svoj delež. »Pri tem upamo«, je dejal, »da bo malo takih, ki bi odrekli svojo visoko stopnjo zavesti in pripravljenost pomagati sočloveku v stiski«.

Nato je Marjan vzdal temeljni kamen. Po položitvi tega temelja, kjer bo zgrajena šola za tamkajšnje otroke, smo zavihali rokave ter izkopali nekaj jarkov za temelje.

Ker nam vreme to nedeljo ni bilo preveč naklonjeno, smo akcijo prej zaključili, kot smo predvidevali. Domačini so bili naše akcije in pomoči izredno veseli ter zelo hvaležni.

Res je, da je akcija navzven potekala zadovoljivo. Toda doma, na osnovi dogovorov, ne moremo biti povsem zadovoljni, saj smo skupno naredili program ter zagotovili, da ga bomo dosledno, hitro in učinkovito izpeljali. Vendar ni bilo tako. Nekateri OOS sploh niso zagotovile udeležbe. Pravzaprav, posamezniki, ki so obljubili udeležbo, jih ni bilo. Vemo, da so Kozjanci doživeli, ne le veliko materialno škodo, temveč so tudi psihično strti, saj so do danes njihovi topli domovi, ponekod popolnoma razdejani.

Solidarnost je bila med rudarji vedno na prvem mestu. Zato je ne moremo in ne smemo skaliti in razvrednotiti. Vemo, da nam ne bi bilo vseeno, če bi bili v taki stiski mi sami in nam ne bi drugi pomagali. Ne, tega si ne želimo. Zato upamo, da bo sleherni član našega kolektiva o tem razmislil.

Udeležba je bila naslednja:

Osnov. organ. sindikata	predv. št. udelež.	št. udelež.
TOZD rud. Hrast.	5	1
TOZD rud. Trbov.	5	5
TOZD rud. Zagor.	5	—
TOZD RGD	5	5
TOZD separacija	5	—

TOZD ESD	4	1
TOZD GRAMAT	4	3
TOZD avtopark	2	—
TOZD RSC	4	8
SSS	6	2
ZPT skupaj	45	25

Imenski seznam brigadirjev:

TOZD rudnik Hrastnik — Cveto Matek;

TOZD rudnik Trbovlje — Marjan Špilar, Alaga Okič, Lado Halc, Jože Potokar II. in Anton Hođič;

TOZD RGD — Tone Mrak, Drago Funkel, Ilija Jurkič, Hamdo Saletovič in Drago Špitalar;

TOZD ESD — Stane Paveljšek;

TOZD GRAMAT — Franc Brlogar, Nuri Misemi in Rudi Andrejaš;
TOZD RSC — Rade Minić, Salko Halilović, Mehmed Mujagič, Duško Tripunović, Vojo Vračarič, Snap Duratović, Štefan Podmenik in Janez Štruelj;

SSS — Robert Štern in Stane Denovnik.

Tiste TOZD, ki so zagotovile polnoštevilno udeležbo, po dogovoru pa tudi več, je treba pohvaliti, drugim pa naj bo v svarilo, da je to njihov odraz akcijske sposobnosti ter zavesti. Ob bodočih tovrstnih akcijah moramo biti boljši!

Robert Štern in
Franjo Glavica

Mladinski izlet v kraje NOB

Na ustanovni konferenci aktiva mladih delavcev TOZD separacija in skupni prevoz ZPT, smo sprejeli program dela. Program našega nadaljnjega organiziranega dela je bil sestavljen tako, da se mladi lahko vključujemo v družbeno-politično delovanje in v kulturno ter športne aktivnosti, vključili pa smo se v delo vseh družbeno-političnih organizacij v ZPT. V aprilu t.l. smo organizirali delovno akcijo na separaciji, katere se je udeležilo precej mladincev. S sredstvi, pridobljenimi na tej delovni akciji, smo organizirali mladinski izlet.

Mladi se zavedamo, da je potrebno obujati spomine na NOB, zato smo se odločili za pot po krajih Dolenjske, ki so znani iz naše junaške preteklosti. Naš cilj je bil sprva baza 20, vendar pa nam je slabo vreme prekrizalo račune. Ustavili smo se v Žužemberku, v kraju, ki se je večkrat znašel sredi bojev, bil nekajkrat osvobojen in spet zgubljen. Utrpel je mnogo škode zaradi sovražnikovega bombardiranja, predvsem grad Turjačanov, ki se je do zadnje vojne košatil na robu mesta in v katerem so imeli med

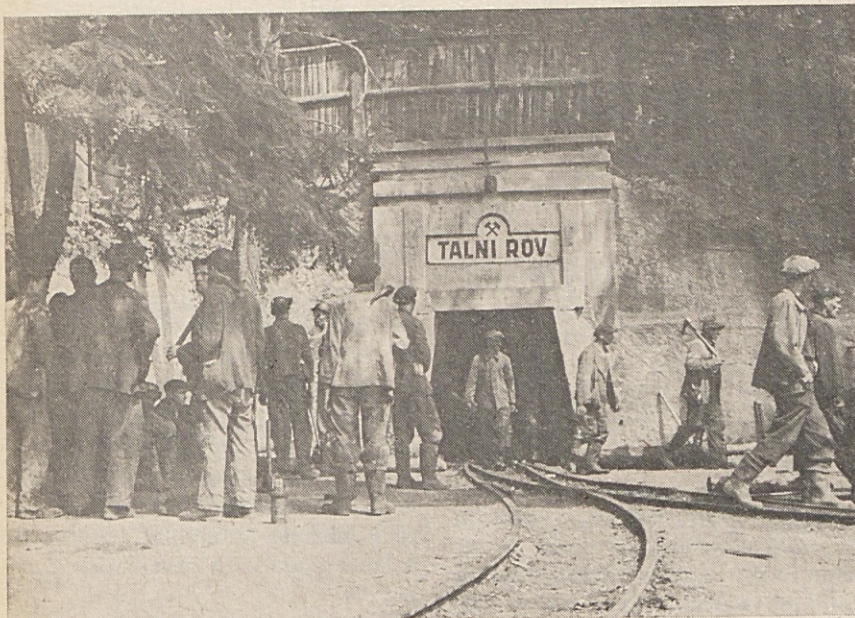
vojno Nemci močno postojanko. Grad je bil porušen, sedaj je ohranjen samo obod s stolpi. V spomin padlim borcem je postavljen lep spomenik. V večkratnih borbah je pri Žužemberku padlo okrog osemsto partizanov, med njimi več Trboveljčanov.

Našega izleta se je udeležil tudi tovariš Franc Filač, nekdanji partizan, udeleženec bojev okrog Žužemberka. Zanimivo nam je pripovedoval o junaških bojih in o uspešnih akcijah naših borcev. Radi smo ga poslušali in vsakdo je občutil, da naše slavne preteklosti ne smemo pozabiti.

Ustavili smo se tudi v Dolenjskih Toplicah, ki so prav tako znano območje številnih borb in sedež mnogih političnih in vojaških ustanov med vojno. Tu imajo urejen krajevni muzej NOB, a je žal ob nedeljah zaprt in si ga nismo mogli ogledati.

Vendar nas to ni spravilo v slabo voljo in sklenili smo, da se bomo še večkrat odpravili na prijeten in poučen izlet.

Dani Tori

Posnetek iz našega arhiva. Rudarji prihajajo na delo in odhajajo z dela po Talnem rovu rudnika Trbovlje. Vmes pa seveda tovariški pomenek in pred odhodom v jamo, zadnja cigareta

Mladi v ZPT dobili priznanje

Na drugi seji konference mladih delavcev pri republiški konferenci ZSMS, so podelili priznanja najbolj-šim mladinskim organizacijam v Sloveniji. Priznanje je bilo podelje-no tudi konferenci AMD ZPT za uspešno vključitev mladih v akcijo »Mladi delavci pred kongresi«, ki je zajemala dejavnost mladih pred IX. kongresom ZSMS tako na področju izobraževanja, akciji vključitve mla-dih v samoupravne organe in druž-beno-politične organizacije, kakor tudi v delovne in ostale akcije ter delovanje na nivoju OK ZSMS in RK ZSMS. Mladi iz ZPT smo lahko ponosni na dodeljeno priznanje, ki naj nam bo vzpodbuda pri nadalj-njem delu.

Peter Kolander

Solidarnostna posmrtninska samopomoč

Društvo upokojencev Trbovlje, je pred nedavnim predlagalo občin-skemu sindikalnemu svetu Trbov-lje, da bi zainteresiral vse člane sindikalne organizacije v vseh de-lovnih organizacijah in pri društvu upokojencev v Trbovljah, za uved-bo solidarnostne posmrtninske sa-mopomoči. Podobno samopomoč že imajo v Harstniku. Svoj predlog so upokojenci podkrepili s tem, da so pogrebni stroški v Trbov-ljah izredno narasli, saj znašajo preko 5.000,00 dinarjev za umr-lega in le malokdo od občanov je v stanju te potrebne stroške za umrlim svojcem takoj poravnati. Bistvo te solidarnostne posmrtnin-ske samopomoči bi bilo v tem, da bi aktivni člani vseh delovnih orga-nizacij ter del upokojencev, ki ima-jo nekoliko višje pokojnine, prispe-vali vsah mesec določen znesek, ki bi se stekal v sklad in bi ga uprav-ljal poseben odbor, sestavljen iz

delegatov posameznih TOZD oziro-ma delovnih organizacij. Deloval bi oziroma upravljal s skladom na temelju posebnega pravilnika. Svoj-ci umrlega bi prejeli pomoč s strani tega sklada. Članstvo v skla-du te samopomoči je prostovoljno. Če nek član tri mesece ne bi po-ravnal svojih obveznosti do sklada, izgubi pravico do izplačila posmrtnine oziroma samopomoči. Sicer pa bi vse te podrobnosti urejal po-seben pravilnik.

Višina izplačila samopomoči v primerih smrti svojcev, bi se ravnala po višini mesečnih prispevkov, ob upoštevanju dodatka Komunale Trbovlje, da letno umre na področ-ju Trbovelj okrog 220 občanov. Če bi vsi člani kolektiva in del upo-kojencev z višjimi pokojninami, pri-spevali mesečno po 6,00 din, bi zna-šala izplačana samopomoč v pri-meru smrti svojca 3.000,00 din; če bi mesečno prispevali po 8,00 din, bi znašala višina izplačane samopo-

moči 4.000,00 din; če pa bi prispe-vali mesečno po 10,00 din, bi znaša-la višina samopomoči 5.000,00 din. Začetna sredstva za delovanje tega sklada bi zagotovili društvo upo-kojencev Trbovlje, skupščina obči-ne Trbovlje, občinski sindikalni svet ter TOZD in OZD na področ-ju Trbovelj. Nosilec računa bi bil občinski sindikalni svet, kot pravn-a oseba. Ta bi tudi zagotovil ustrezno strokovno službo za fi-nančno poslovanje sklada. Člani ko-lektivov bi plačali prispevek v sklad pri obračunu sindikalne čla-narine, t. j. od osebnih dohodkov, upokojenci pa bi plačevali ta pri-spevek preko poverjenikov. Razpra-va o uvedbi samoprispevka za po-smrtninsko samopomoč, je poteka-la ves november t. l. v vseh osnov-nih organizacijah sindikata v vseh TOZD in SSS ZPT na področju Tr-bovelj. V času izida te številke na-šega glasila, rezultat še ni znan.

T. L.

Civilna zaščita v vesplošnem ljudskem odporu narodov Jugoslavije

Dolžnosti prebivalcev do civilne zaščite

V civilni zaščiti morajo služiti vsi jugoslovanski državljani, ki so že dopolnili 16, let a niso starejši od 65 let.

Izvezeti so: pripadniki jugoslovanske ljudske armade; vojaški obvezniki, ki imajo vojni raspored; pripadniki milice; nosečnice in ženske z otroki, mlajšimi kot 7 let, in osebe, ki niso sposobne služiti v civilni zaščiti.

V vojni pa v civilno zaščito lahko razporedimo tudi zdravnice, inženirke, tehnice in druge nujne strokovnjakinje, ki imajo otroke, stare manj kot 7 let, če jim med opravljanjem dolžnosti zagotovimo nego in varstvo otrok.

Obveznost služiti v civilni zaščiti obsega dolžnost služiti v enotah civilne zaščite, udeleževati se pouka in vaj ter sodelovati pri zaščiti in reševanju ljudi in dobrin v vojni ter ob naravnih in drugih hudih nesrečah.

Pouk enot civilne zaščite obsega osnovni in dopolnilni pouk. Osnovni pouk je enkrat in sme trajati največ 100 učnih ur, dopolnilni pa največ 10 ur na leto.

Poleg služenja v civilni zaščiti morajo prebivalci izpolnjevati naslednje obveznosti v zvezi s civilno zaščito:

— vsakdo si mora preskrbeti osebno zaščito dihal in telesa, pripomočke za prvo pomoč ter pripomočke za osebno dekontaminacijo in dezinfekcijo;

— kdor opazi, da grozi neposredna nevarnost naravne ali druge nesreče ali da se je taka nesreča zgodila, mora o tem takoj obvestiti najbližjo postajo milice ali štab za civilno zaščito. Pri tem mu mora pomagati vsakdo, ki razpolaga s prevoznim sredstvom ali sredstvom za zveze;

— lastniki in uporabniki stano-

vanjskih in drugih prostorov morajo v vojni, ob vojni nevarnosti ali ob naravni nesreči sprejeti v stanovanje prebivalce z ogroženega ali prizadetega območja, če tako odredi pristojni štab za civilno zaščito;

— lastniki motornih vozil, vpreg, orodja, strojev in druge opreme, ki je potrebna pri reševanju, morajo po nalogu občinskega štaba za civilno zaščito dati te pripomočke na voljo za reševalna dela, zraven morajo biti tisti, ki upravljajo z njimi;

— ljudje, starejši kot 16 let, morajo ne oziraje se na to, ali so vključeni v enote civilne zaščite ali ne, ob naravni nesreči velikega obsega ali v drugih izrednih razmerah sodelovati pri zavarovalnih in reševalnih delih, če tako odredi predsednik občinske skupščine;

— lastniki nepremičnin morajo ob naravni nesreči ali drugih izjemnih razmerah dopustiti, da se na njihovih nepremičninah opravijo razna dela, npr. delno ali popolno porušenje stavb, sekanje dreves, odlaganje materiala in podobno, kar pač odredi pristojni štab za civilno zaščito;

— ob naravni ali drugi hudi nesreči se morajo prebivalci ravnan po navodilih pristojnega štaba za civilno zaščito, ki jih je izdal, da bi jim zavaroval življenje in premoženja;

— ob neposredni nevarnosti vojne ali v vojni morajo prebivalci zatemniti stanovanja, gospodarska poslopja in vozila, umakniti se iz ogroženih krajev in izpolnjevati druga navodila in odredbe občinskega štaba za civilno zaščito ter drugih pristojnih organov.

Prebivalci, ki niso vključeni v civilno zaščito, se po veljavnih predpisih morajo udeleževati pouka obrambe in zaščite. Namen tega pouka je da se vsakdo seznani z nevarnostmi v vojni ali ob naravnih nesrečah, da se zna zavarovati pred njimi in izpolnjevati obveznosti do

skupnosti, ki jih nalagajo take izjemne razmere. V interesu vsakogar je, da svojo dolžnost vsestransko izpolnjuje.

Zagorski rudarji v Aleksincu

V okviru praznovanja občinskega praznika pobratene občine Aleksinac, sta bili poleg delegacije občine Zagorje, povabljeni v goste za dne 12. in 13. oktobra 1974 tudi najstarejši kulturni skupini v Zagorju — delavska godba in pevski zbor Loški glas.

Nekdaj rudniška, po vojni pa rudarska godba, ima za seboj 113-letno rudarsko tradicijo. Tako si je za svoje svečane nastope nabavila novo rudarsko uniformo.

Na gostovanju v Aleksincu je godba nastopala kot rudarska. Bila je nadvse lepo sprejeta. Že sprejem v mestu in pozneje na rudniku je dokaz, kako visoko ceni ta narod našo slovensko kulturo.

Godba je nastopila v mestu s promenadnim koncertom, ki je odlično uspel. Občinstvo, ki ni vajeno takih koncertov, je orkester-godbo nagrajevalo z nenehnim aplavzom.

Višek izvajanja pa je orkester dosegel na slavnostnem koncertu v delavskem domu na rudniku Aleksinac. Prvak ljubljanske opere Ladko Korošec, je ob spremljavi orkestra zapel dve borbeni pesmi in operno arijo. Loški glas pa je pel samostojno in ob spremljavi godbe. Lepa akustična dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Godba je izvajala sodobne skladbe slovenskih, srbskih in tujih avtorjev, pod vodstvom novega dirigenta Eda Eberla, nekdanjega gojenca naše godbe, sedaj godbenika vojnega orkestra.

Med aplavzom smo slišali klice: Zdravo in srečno slovenski rudarji, pridite še med nas!

Tako je godba v rudarskih uniformah predstavljala Zagorje in zavske rudarje. Mnogi poslušalci pa so dvomili v naše amaterstvo, češ, da je to profesionalna godba. V resnici pa poklicni godbeniki, člani

našega orkestra, sploh niso z nami sodelovali zaradi službenih obveznosti.

Nadvse pozitivno kritiko godbi in zboru je osebno izrekel profesor glasbe in dirigent bivše opere iz Niša. Tudi v beograjskem časopisju je bilo omenjeno naše gostovanje v Aleksincu in uspelem koncertu slovenskih rudarjev godbenikov.

Med bivanjem v Aleksincu so nas rudarji Slovenci vabili na domove v goste. Med bivanjem v Aleksincu smo si ogledali zanimivosti kraja, kmetijsko razstavo, razstavo obrti in industrije, muzej NOB ter rudniške naprave.

Ker poznam razmere tega rudnika že iz pred vojne, se nisem mo-

gel načuditi spremembi in napredku. Lepo so urejene delavske kolonije z asfaltnimi cestami, lepa je osemletka, delavski dom, samski dom, uprava občine in uprava rudnika, ob cesti proti mestu pa je eno samo gradbišče zasebnih hišic in vikendov.

Neverjetna sprememba in napredek rudarskega Aleksinca. Ob tej spremembi in napredku te videz skoraj vara, da si v nekdanjem Aleksincu.

Vračali smo se v Slovenijo zadovoljni, polni lepih vtisov in želja, da se še kdaj srečamo z Aleksinčani.

Štefan Regancin

Kadrovske vesti

V času od 1. do 31. oktobra 1974, ima kadrovski sektor ZPT evidentirane naslednje kadrovske spremembe:

TOZD rudnik Hrastnik

Sprejeti:

Dedič Emsud — kopač, Urana Božidar — kopač, Mahmuti Zija — vozač, Mijatović Milorad — vozač, Krajnc Ivan — vozač, Krajnc Milan — vozač.

Odšli:

Klenovšek Anton, šofer — invalid, upokojen; Dedič Emsud, kopač — izključen; Goranc Franc, kop. pomočnik — samovoljna prekinitev; Mlakar Beno, vozač — izključen; Stražar Viktor, vozač — izključen; Kranjc Ivan, vozač — samovoljna prekinitev; Erman Anton, kop. pomočnik — redna odpoved; Flis Ivan, kop. pomočnik — samovoljna prekinitev; Kocman Ivan, kopač — samovoljna prekinitev; Medvešek Janez, električar — redna odpoved.

TOZD rudnik Trbovlje

Sprejeti:

Trebušak Franc — ključavničar (upokojenec), Stankovič Milan —

kopač, Mujič Abdulah — kopač, Vozelj Karel — električar, Sinanović Paud — kop. pomočnik, Medved Alojz — vozač, Florjanc Samo — kuhar.

Odšli:

Karba Jurij, kopač — izključen; Mir Anton, kop. pomočnik — izključen; Baumkirchner Franc, kopač — umrl; Šalamon Ivan, vozač — samovoljna prekinitev; Koncilja Martin, rud. tehnik — umrl; Milinkovič Mile, kopač — sporazumna prekinitev; Žafran Dušan, kopač — samovoljna odpoved; Škruba Ludvik, vozač — samovoljna prekinitev.

TOZD rudnik Zagorje

Odšli:

Robavs Janez, kopač — upokojen; Strmljan Metod, kop. pomočnik — upokojen; Podbregar Stanko, kop. pomočnik — izključen; Mlinar Franc, dipl. inž. rud. — sporazumna prekinitev; Dedič Izet, vozač — samovoljna prekinitev; Mujič Ramiz, vozač — samovoljna prekinitev; Imširovič Vehid, vozač — samovoljna prekinitev; Šepić Stanko, kopač — samovoljna prekinitev; Jurjec Franc, vozač — prekvalifikacija.

TOZD separacija in skupni prevoz

Sprejeti:

Zupan Ivan, dipl. inž. rud., Grivec kinitov.

Karel — sep. delavec, Žavbi Anton — sep. delavec (upokojenec), Zdove Jože — sep. delavec (upokojenec), Špringer Ivan — sep. delavec (upokojenec), Špitalar Karel — sep. delavec (upokojenec), Sterniša Rudolf — sep. delavec (upokojenec), Stradar Milan — sep. delavec (upokojenec), Starc Dominik — sep. delavec (upokojenec), Sivko Franc — sep. delavec (upokojenec), Slokan Marko — sep. delavec (upokojenec), Pobiljšaj Lado — sep. delavec (upokojenec), Plahuta Anton — sep. delavec (upokojenec), Osredkar Janez — sep. delavec (upokojenec), Judež Franc — sep. delavec (upokojenec), Ferlič Anton — sep. delavec (upokojenec), Beznik Jakob — sep. delavec (upokojenec), Bratuša Avgust — sep. delavec (upokojenec), Bačnik Franc — sep. delavec (upokojenec), Adler Jože — sep. delavec (upokojenec).

Odšli:

Špitalar Karel, sep. delavec — sporazumna prekinitev; Bratuša Avgust, sep. delavec — sporazumna prekinitev; Prezelj Vlado, sep. delavec — sporazumna prekinitev; Stradar Milan, sep. delavec — sporazumna prekinitev; Juteršek Ivan, sep. delavec — samovoljna prekinitev.

TOZD rudarska gradbena dejavnost

Sprejeti:

Tašker Boris — vozač, Zupan Jože — vozač, Aljič Omer — vozač, Bonjaj Tihorad — zun. delavec, Pustinek Dragica — čistilka, Duranovič Hrsto — šofer, Arlič Boris — el. tehnik, Kodra Stanislav — vozač, Sladič Franc — vozač, Tomič Ivica — šofer.

Odšli:

Hodžić Jusuf, vozač — sporazumna prekinitev; Plešnik Štefan, vozač — sporazumna prekinitev; Tunjič Mato, kop. pomočnik — sporazumna prekinitev; Radivojevič Vojin, kop. pomočnik — inv. upokojen; Salkanović Hasan, vozač — sporazumna prekinitev; Mlakar Slava, čistilka — sporazumna prekinitev; Mirč Stanko, kopač — upokojen; Habrun Slavko, vozač — sporazumna prekinitev; Arlič Boris, el. tehnik — sporazumna prekinitev; Tursunović Meho, vozač — sporazumna pre-

TOZD elektrostrojna delavnica**Sprejeti:**

Belina Erika — čistilka, Vran Ivan — varilec.

TOZD GRAMAT**Odšli:**

Petaver Jani, opek. delavec — sporazumna prekinitev.

Skupne strokovne službe**Sprejeti:**

Kolenc Meta — ek. tehnik, Šketačko Avgust — rud. tehnik, Žagar Marjana — stenodaktilograf, Stojičič Jovan — rud. tehnik.

Odšli:

Križnik Jože, el. inženir — sporazumna prekinitev; Rozman Tereziya, ek. tehnik — sporazumna prekinitev.

Vladimir Sihur

se je s prihodom Franja v klub marsikaj spremenilo. Klub se je pričel uspešneje organizacijsko in strokovno razvijati. Prav to pa so pomembni elementi, ki doprinašajo k temu, da se je karate v Trbovljah obdržal ter se še naprej uspešno uveljavlja.

Rudi Murn

KARATE — prvi koraki v Trbovljah

Že v enem prejšnjih člankov smo pisali, da gre vsa zasluga za začetek karateja v Trbovljah, bratoma Fritz. Med šolanjem v Ljubljani sta se vključila v karate klub Olimpija. Kasneje sta prešla z nekaterimi tovariši v karate klub Shotokan, prav tako v Ljubljani. Tu je bil takrat in je še danes glavni trener Japonec Tohaski Tokuhira.

Pod odličnim strokovnim vodstvom sta brata hitro napredovala. Pridobila sta si dovolj teoretičnih in praktičnih izkušenj, ki bi jih lahko posredovala tudi drugim.

V Trbovljah sta organizirala v juliju 1971 začetni tečaj v karateju. Kljub nepoznavanju karate športa pri nas, se je vpisalo v tečaj precej kandidatov, med katerimi so bili dijaki in študentje. Tako smo začeli delovati kot podružnica karate kluba Shotokan iz Ljubljane. Polagoma so se vključevali še novi člani, med katerimi je bilo precej deklet. Nekatera še danes uspešno trenirajo. Organizirano je bilo polaganje izpitov za višje pasove. Skratka, klub je rasel in se uvrščeval. V začetku smo imeli pri svojem delovanju mnogo težav, predvsem glede prostorov, kjer bi lahko uspešno trenirali. Pričeli smo v Rudarjevi telovadnici, nasproti pomoznega igrišča. Prostor je bil namenjen tenisačem. Za nas pa je bil, pod takimi pogoji, neprimeren. Trenerja sta se uspešno dogovorila s TVD Partizan Trbovlje za uporabo njihove telovadnice. Tako so se pričeli treningi pod boljšimi pogoji, predvsem v ogrevani telovadnici.

Člani karate kluba so organizirali različne skromne prireditve v karateju. Marsikdo je bil tudi razočaran, ker je mislil, da bo z malo truda osvojil mnogo veščin za uspešno samoobrambo. Vendar je karate, kot katerikoli drugi šport, zahteven, predvsem pa naporen šport in je treba na treningih vložiti mnogo truda in volje za uspešno napredovanje. Kljub tem naporom, ki so po svoje zanimivi in privlačni, lahko trdimo, da je karate zelo primeren za vsakogar, ne glede na spol in starost. Izredno koristni pa je predvsem mladim v razvojnem obdobju, za telesno šibke in tiste, ki si želijo primerno učvrstiti svojo samozavest. Saj je prav ta zelo pomembna za človekovo uveljavitev in uspeh v današnjem svetu.

Kljub temu, da je iz najrazličnejših vzrokov prešlo skozi klub že mnogo članov in tudi prenehalo trenirati, se vrnilo itd., sta trenerja vztrajno nadaljevala s svojim delom. Skratka, vložila sta mnogo truda in tako uspela z vztrajno športno vzgojo pridobiti nove člane, ki najdejo v karate vrstah najrazličnejše užitke, od spoznavanja karateja, tekmovanj in rekreacije, do prijateljstva, v katerem se oblikujejo človeški odnosi.

Spomladi leta 1971 je bil razpisan nov začetni tečaj, na katerega je bil odziv še večji kot prej. Med drugimi sta se tokrat vpisala tudi Franc Povše in Franjo Glavica, ki sta vnesla v klub prijeme za organizirano delovanje kluba. Predvsem

humor humor hu

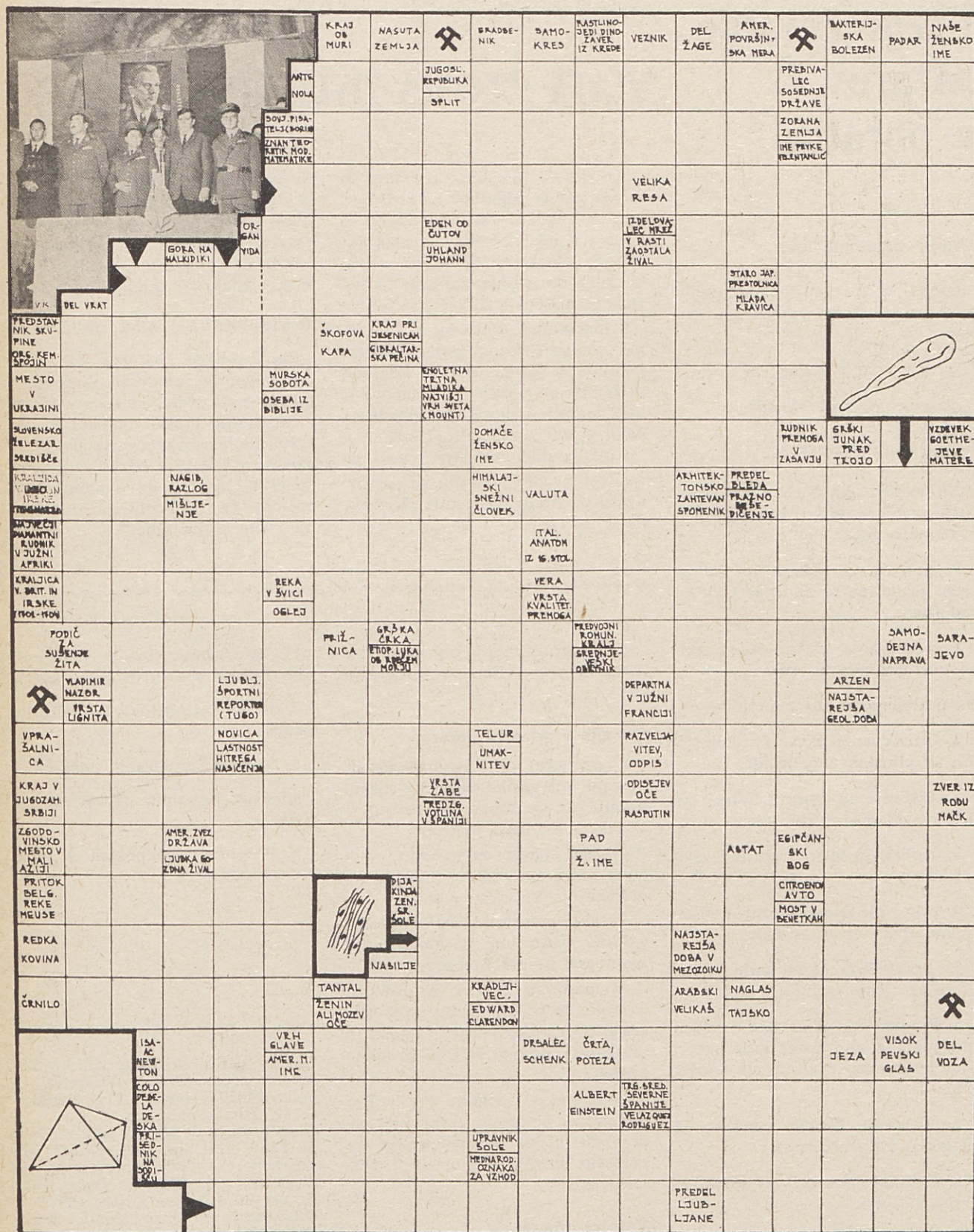
Ko je bil na rudniku Trbovlje obratovodja inž. Schneider, so sprejeli na delo novega delavca, ki je prišel iz Bosne. Najprej je seveda dobil v skladišču škornje in delovno obleko. Toda hlače so mu bile predolge. »A šta ču sad?«, je vprašal skladiščnika. Ta mu je vljudno povedal v njegovem jeziku: »Pa idi kod šnajdera, da ti jih skрати!« Ker pa je delavec ta dan že nekaj slišal, da je tudi na obratu šnajder, se je odpravil v pisarno in vprašal. »Pa gde je tisti šnajder, da mi skрати hlače?« Seveda je bil potem zelo razočaran, ko je zvedel, da je to inž. Schneider njegov obratovodja, hlače pa si je odrezal potem kar sam.

— ● —

Na rudniku Hrastnik je bil do nedavnega zaposlen delavec Baumgarten. Doma je bil iz Besarabije in je govoril pol nemško pol rusko. No, prebrodil je več dežel in se nazadnje po vojni ustalil v Hrastniku in nazadnje ni obvladal nobenega jezika dobro. Mešal je vse mogoče besede, da so se mu vsi smejali. Toda, ker je bil dober in priden delavec, so ga nekoč povabili na sindikalni izlet na Krvavec. Ko so ga v ponedeljek sodelavci spraševali, kje je bil na izletu, je ves vesel odgovoril: »Bil s špinačo na krvavici« (z vzpenjačo na Krvavcu).

— ● —

V nekem srbskem rudniku so imeli še pred nedavnim v jami konje za prevažanje vozičkov. V jami je bila tudi štala-hlev za konje. In hlev je imel tudi telefon. Pa je nekoč po telefonu klical obratovodja. »Ja« tukaj štala. »Že, že«, je bil nervozen obratovodja, »to vem, samo kateri konj je pri telefonu bi rad vedel«.

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke za dan republike, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade.

Izrezek iz časopisa z opisano rešitvijo pošljite na naslov »Uredništvo glasila SREČNO, Zasavski premogovniki Trbovlje, Trg revolu-

cije 12«.

Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo do 7. decembra 1974.

Preprečevanje požarov v obratih

Naloge zadolženih oseb

Osebe, ki so zadolžene za požarno varnost, imajo dve osnovni nalogi:

1. preprečevanje požara in
2. gašenje, če pride do njega.

Ukrepi za preprečevanje

Najboljši način borbe proti požaru je omejevanje vzrokov, ki lahko povzročijo požar.

Preprečevanje požara je naloga vseh, gasilci pa so za to še posebej zadolženi.

Preprečevanje vsebuje dosti varnostnih ukrepov in opravil.

Da naštejemo nekaj temeljnih:

1. Označevanje okvar na električnih ali plinskih napeljavah.
2. Čiščenje in pospravljanje oddelkov, skladišč in lakirnic.
3. Izoliranje hitro vnetljivih materialov.
4. Takojšnje nadomeščanje izpraznjenih aparatov za gašenje.
5. Preprečevanje mešanja snovi, ki se kemično spajajo.
6. Preprečevanje kajenja, prižigalnja vžigalic ali povzročanja isker, kjer je nevarnost požara ali eksplozije.
7. Zatiranje vsakih vzrokov, ki bi lahko povzročili požar.
8. Obežanje opozoril, ki se jih je treba tudi držati.
9. Označevanje okvar aparatov za gašenje in sprememb v oddelkih, ki zahtevajo več naprav za gašenje.
10. Stalna kontrola, če se izvajajo ukrepi naštetih od 1—9.

ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA

Knjiga bo priročnik za stare in mlade, polna napotkov za življenje, skritih misli in razmišljanj, ki so kdaj pa kdaj potrebni vsakomur. Velikih leksikonov ni vedno pri roki, zato bo knjiga dobrodošla novost na našem tržišču.

Priporočamo jo vsem, ki jim je pri srcu svet razmišljanja, zlasti pa mladim, kajti vse kar je kdajkoli prišlo izpod peresa modrijanov, je bilo posvečeno človeku z namenom, kako pošteno in modro živeti.

Knjigo lahko naročite v prednaročilu po ceni 100,00 din na naslov: Kulturni Atelje Slovenije, Ljubljana, P. p. 179.

Kulturni Atelje Slovenije, bo zaradi izrednega zanimanja za knjigo Zlata pravila življenja, ki je bila z vsakim ponatisom razprodana, pripravil novo, obsežnejšo, boljšo in lepšo izdajo z enakim naslovom

ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA.

Zlata pravila življenja, to je izbor napotkov, modrosti in izrekov velikih mož sveta, ki so s svojimi razmišljanji skušali omogočiti človeštvu boljše in srečnejše življenje, človeku pa olajšati borbo za njegov danes in jutri in ga spodbujati za pošteno in resnicoljubno doživljanje sveta okrog sebe.

11. Kontrola znanja o požarni varnosti in pripravljenosti zadolženih oseb.

Gašenje v primeru požara

V primeru, da izbruhne požar, morajo biti gasilci takoj na mestu požara, da ga čimprej pogasijo. V takem primeru morajo:

- vzeti aparate za gašenje in jih nesti na mesto požara, medtem ko pričakujejo krajevne gasilce;
- takoj morajo obvestiti zunanje gasilce, s katerimi morajo pozneje sodelovati in jim pomagati;
- uporabiti morajo napravo za gašenje. Če požar obsega večje razsežnosti, je treba požar obkrožiti in odstraniti ves material, ki bi lahko zgorel;
- tisti, ki so v tovarni določeni za gašenje, se ne smejo ukvarjati z napravami, ki so pod električno napetostjo, ampak to prepustijo električarjem.

Vzgojni program

Gasilci v tovarni se pripravijo in usposobijo na tečaju, ki obsega praktični in teoretični del. Učni program vsebuje naslednje predmete:

1. Zavarovanje raznih vnetljivih snovi, ki se v tovarni uporabljajo.
2. Poznavanje delovanja aparatov za gašenje.
3. Gašenje simuliranih požarov.
4. Izbor pravilnih naprav za gašenje.
5. Preprečevanje požara v posameznih oddelkih.

Glasilo SREČNO izdaja podjetje Zaslavski premogovniki Trbovlje — pošta 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Glasilo ureja uredniški odbor: Kohn Emil, dipl. inž. rud., Kovač Vilko, Lenarčič Tine, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Oberžan Janez, Pikš Anton, Šum Anton, Šuštar Miro. Odgovorni urednik: Kohn Emil, dipl. inž. rud. Tehnični urednik: Lenarčič Tine. Naklada 3000 izvodov. Za člane delovne skupnosti ZPT je časopis brezplačen. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk TIKa Trbovlje.